AN THỨ MƯỜI BẢY — SỐ THỨ 3756 — Ngày 24 tháng 9 năm 1929 — NGÀY THỨ HAI 23 và THỨ BA 24 SEPTEMBRE 1929

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

GIÁ MUA CÓ HẠN

	Tờ buổi trưa	Tờ buổi tối	Cả hai tờ
Cả năm	3$00	6$00	8$00
Sáu tháng	1.60	3.20	4.00
Ba tháng	0.90	1.80	2.00
Một tháng			1.00

Nam-kỳ và ngoại-quốc phải trả thêm tiền cước

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 63, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur : P. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNGBACTANVAN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

Bản-báo có in một tờ phụ-trương ra buổi trưa bán lẻ 1 xu

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 11720

PUBLICITÉ
Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.
Prix moyens, dernière page :
Une seule insertion . . . . 0$30 la c/m
Contrat annuel
Par centimètre et par insertion. 0$18 la c/m
Annonces judiciaires et légales. 1$50 la c/m
Petites annonces classées. . . . 0$10 la ligne

Caiq nghiaw do'if ngu'o'if

IX

Sau nữa phải xét cái quan-hệ mình với đời là thế nào? Từ xưa đến nay, tự lúc có giống người chúng ta đến giờ, đời bởi sao mà có? đời vì đâu mà còn? chẳng là bởi có người sửa-sang tô-điểm mà đời mới có ư? lại chẳng là vì có người làm ăn nối dõi mà đời mới còn ư? mình chỉ là một phần-tử trong giống người, cái công việc sửa-sang tô điểm cho có đời, làm ăn nối dõi cho còn đời là mình phải ghé vai gánh vác; mình mà quá thiên về yếm thế không thêm sửa-sang tô-điểm gì cho đời cả, không thiết làm ăn nối dõi gì cho đời cả, một người như mình, mười người như mình, rồi đến trăm người, ngàn người, muôn người, ức người, triệu người cũng đều như mình cả, thì ai là người sửa-sang tô điểm cho đời, ai là người làm ăn nối dõi cho đời, đời làm sao mà có, và làm sao mà còn được, hoặc mình mà quá thiên về dụng thế, bất kỳ mưu tính một chuyện gì, cử-động một việc gì ở đời cũng chỉ chăn-chăm chúi-chúi lấy cái danh hư, cái lợi nhỏ về phần mình, kiếm danh chác lợi quá mà không kể gì đến cái chuyện mình mưu tính, cái việc mình cử-động, sẽ làm hư hao mất của-cải trong đời, tán hoại mất sinh mệnh trong đời, một người như mình, mười người như mình, trăm người ngàn người muôn người ức người triệu người cũng đều như mình cả, thì ra ai cũng ra công làm tán hoại sinh mệnh, hư hao của-cải trong đời, đời cũng làm sao mà có và làm sao mà còn được; mình là người đời, là cái trụ cốt gây dựng giang sơn cho đời, còn đời, mà nay tự mình làm cho đời đến hư đến tuyệt như thế, thì thử trông ra trời đất non sông, chim muông cây cỏ, ngó lại cái thân mình đội trời đạp đất, sức rời núi bể được, gan lấp sông được tri khôn sai khiến chim muông, thu dụng cây cỏ được mà chịu đành cho đời hư, đời tuyệt cho non sông cho chụi trời đất quạnh hiu lại không bằng các giống gây có chim muông nó cũng còn sửa sang tô-điểm cho đời thêm một đôi vẻ đẹp, còn làm ăn nối dõi cho đời dai muôn ức triệu năm, mình thẹn với đời biết là chừng nào! mà mình tủi với thân mình biết là chừng nào!

Sao nữa phải xét đến cái vui sướng thực ở trong tâm tính tự nhiên của mình ra làm sao? người ta cứ những lúc dấn thân vào trong đám phồn hoa, nhào đầu vào trong trường nhiệt-náo, thấy cái gì phần đông người ham mình cũng ham theo, cái gì phần đông người thích, mình cũng thích theo, cái gì phần đông người thêm-thuồng ao-ước, mình cũng thêm-thuồng ao-ước theo, cái gì phần đông người khen người qui, mình cũng khen cũng qui theo, cái gì phần đông người ức người bực, mình cũng tức cũng bực theo, được thì lấy làm vui sướng, không được thì lấy làm không sướng không vui, bao nhiêu cái vui sướng giả ấy nó lung-tung rối-rít hết cái này đến cái khác, làm mê loạn thần trí mình, rồi quên bẵng mất hẳn trong tâm-tính tự-nhiên của mình vẫn có cái vui sướng thực, khác nào như một anh chàng kia vốn ở nhà có vợ, chỉ vì rời chỗ ở mà quên bẵng mất hẳn vợ thực của mình; nhưng người nào không si quá, thì thảnh-thoảng đêm khuya canh vắng, những lúc vắng người rảnh việc, thường cũng xét lại mình mà biết được mình vẫn có cái vui-sướng thực ở trong tâm-tính tự-nhiên của mình, ai thử bình tâm tĩnh khí, tạm một vài giờ giả bỏ hết những người những việc mình hàng ngày giao tiếp ở đời, mà mình tự ngẫm mình, rồi tự hỏi mình xem: nếu giả thử bây giờ mà con mắt của mình cứ phải nhắm luôn, không được trông gì cả, lỗ tai của mình cứ phải bưng luôn, không được nghe gì cả, tay chân mình cứ phải cấu-thúc luôn, không được cựa-cạy gì cả, khối óc mình cứ phải lừ-đừ lơ-lửng luôn, không được suy nghĩ trù-liệu gì cả, thì phòng trong tâm-tính mình có buồn có khổ có lấy làm không vui không sướng thực không? lúc ấy thì trong tâm tính tự-nhiên của mình thế nào cũng ước sao cho mắt mình được trông luôn, tai mình được nghe luôn, tay chân mình được cựa nhảy luôn khỏi óc mình được suy nghĩ trù liệu luôn, thì mới là thực vui thực sướng; vậy thì những người yếm thế mà không tưởng gì dụng thế, chẳng là tự bỏ mất hẳn cái vui sướng thực ấy trong tâm tính mình du? lại nếu giả thử suốt đời mình mà cứ ngày nào cũng vậy, giờ nào cũng vậy, cũng đau-đầu những mưu thần chước qui, những bãy dọc hầm ngang, vùi đầu vùi óc vào đống thế vị kim tiền lot hành lo bại, lo mất lo còn, bao giờ cũng chỉ những lo là lo, những sự là sự, mà cái sở-đắc chẳng qua ăn đến cực ngon, ngon chán cũng nhàm; mặc đến cực đẹp, đẹp chán cũng thường, nhà lầu xe ngựa, cũng đến đi đến ở, chẳng khác gì gốc gỗ lếu ranh, da phấn mặt hoa, cũng đến ấp đến ôm, chẳng khác gì thoa gai quần vải, ngọc ngà châu báu, cũng đến nhìn ra mắt, chẳng khác gì hoa sớm trăng khuya, đàn ngọt hát hay, cũng đến nghe lọt tai, chẳng khác gì thông reo chim gáy, sở-đắc chỉ thế, mà lo khổ suốt đời, thì phòng trong tâm tính mình có phiền, có não, có lấy làm không vui không sướng thực không? lúc ấy thì trong tâm tính tự-nhiên của mình thế nào cũng ước sao cho khỏi bận, khỏi rộn, khỏi lo ngập lo cạn, khỏi chạy ngược chạy xuôi, ăn gì no thì thôi, mặc gì ấm thì thôi, ở gì che được mưa nắng, đi gì đỡ được khác đường thì thôi chẳng của báu đỗ qui thì đừng, chẳng mỹ-sắc dâm-thanh thì chớ, miễn cho được tâm-an thân-nhàn, vô sự tiểu thần tiên là thú, là cái thực vui thực sướng nhất trên đời; vậy thì những người dụng-thế mà không biết gì yếm-thế, chẳng là tự bỏ mất hẳn cái vui sướng thực ấy trong tâm tính mình du?

(*Còn nữa*)

D. B. T.

Việc Trung-hoa

Ngày 17 Septembre 1929

Tin Uông-tinh-Vệ

Trước đây có tin đồn rằng Uông-tinh-Vệ đã về đến Thượng-hải, nhưng tin ấy là tin đồn sai, thực ra thì Uông vẫn còn ở nước ngoài. Theo như tin đích xác thì Uông hiện ở nước Đức, Vương-sùng-Huệ vẫn ở La Haye đến Berlin, chưa Uông mà tại tiểu-điểm Dây-giê-nup.

Việc giao-thiệp với nước Nga

Có tin ở Nam-kinh rằng quan ngoại-giao bộ trưởng Vương-chính-Đình ngày 13 có chiêu đãi các báo giới ở Nam-kinh, bàn cho về việc ngoại-giao, về việc giao thiệp đối với nước Nga, Vương có nói rằng việc giao thiệp Trung-Nga gần đây không có phát triển, tới khám-nghị của Nga nói là kiều dân Nga bị ngược đãi, nước Đức đã đáp phúc là nước ấy đã xét rõ người Nga ở Trung-hoa quả không bị ngược đãi, nước Nga lại nói là Trung-quốc tuyên chiến với nước ấy, các nước đã biết rõ là nói dối. Trung-quốc không kể là thế nào, quyết không thay đổi thái độ, vẫn khăng khăng giữ cho đến cùng.

Ngày 12 bộ ngoại-giao lại điện cho Tưởng-tác-Tân nói gần đây quân Nga lại dàng sáng trái phá bắn vào Tuy-phân và Mãn-châu-lý, máy bay ném tạc đạn xuống, làm cho sinh mệnh và tài-sản dân Trung-hoa bị thiệt hại rất to, nên xin với chính-phủ Đức khám-nghị cho việc ấy, và yêu cầu bồi thường. Còn như người Nga tuyên truyền ở châu Âu nói là Trung-hoa ngược-đãi Nga kiều, lại dụng người Bạch-Nga để quấy rối bờ cõi Nga, đều là bịa đặt cả, không có căn cứ chút nào, có quan dân các nước ở nước Nga làm chứng, vậy nên nói rõ cho các nước biết.

Tin Phùng-ngọc-Tường

Viên tuần trưởng ngoại-giao là Đường-duyệt-Lương đến Tấn-từ yết kiến Phùng-ngọc-Tường, hiện nay đã về đến Bắc-bình, nói Phùng hiện đã dự bị xuất dương, hiện còn chờ cùng Diêm trở xong công việc tái bình, rồi lập tức sang Diêm xuất dương.

(*Dịch báo Tân*)

Ngày 20 Septembre 1929

Tình thế ở Nghi-xương

Bắc-kinh. — Nghi-xương là nơi mấy nhà truyền giáo bị giết mới rồi, tình thế lại khó-khăn. Tướng Trương-phát-Khuê chưởng-binh ở miền ấy, khởi nghịch đối với Nam-kinh, ở miền Tứ-xuyên cũng vậy, Tướng Chow-Hi Hoàng kéo sang Xích-vệ, và chiếm cả lấy Bồi-châu Ở tỉnh Quảng-đông cũng có việc khởi nghịch. Hai lần đội khởi nghịch đã bị tước khí-giới.

Việc giao thiệp Trung-Nga

Bắc-kinh. — Cảnh-phủ họa truyền bố rằng hiện Trung-Nga không có điều đình gì với nhau. Cảnh-phủ Nga lui quân ra xa đường sương-giới để khỏi xảy ra sự xung đột nhau nhưng Mông-cổ triệu-tập 53.000 quân lính, như vậy đáng như tin người Hoa-kỳ nói rằng Mông-cổ theo về chánh-phủ Nga. Mọi việc hành động của Nga bây giờ, chỉ cốt chia rẽ Phụng-thiên và Nam-kinh.

86 tơ xuất-cảng

Thượng hải. — Số tơ xuất-cảng ở Thượng-hải trong tuần lễ mới rồi là 1161 balles gởi đi Âu-châu, 68 balles gởi đi Á-châu, và Phi-châu, và 9.0 balles gởi đi Mỹ-châu, cộng là : 2129 balles.

A. R. I. P.

CUỘC THI

(Văn lục-bát)

Lối quốc-văn ta, dễ thường chỉ có lối « lục-bát », mới thật là chính-tông nhà Nam-Việt, còn như thơ nôm, phú nôm cùng các lối văn nôm khác, phần nhiều là dập cái khuôn Hán văn mà ra vậy. Đó cũng là một lẽ mà bản-quán sở-đi mở ra « cuộc thi văn lục-bát » này.

Thể lệ, kỳ-hạn và giải thưởng cuộc thi này thế nào, hiện đã đăng rõ ở bài xã-thuyết kỳ báo trưa ngày thứ bảy vừa rồi, chỉ xin nhắc để các bạn làng văn biết rằng :

« Lối văn lục-bát nhà ta,
« Nào ai dám bảo nôm na bao giờ.
« Nhiều câu thật đã nên thơ. »

Mấy lời tâm-sự

Thơ trả lời chung cho các nhà buôn hàng Tơ-lụa người Bắc ở trong Nam kỳ

Cách chừng nai tuần nay tôi có tiếp được mấy cái thơ của các bạn buôn người Bắc-kỳ ta vào buôn đồ tơ-lụa trong Nam-kỳ hỏi tôi rằng : « Xuyến bông-thêu và the bông-thêu sản xuất ra tại làng nào » (Bông-thêu tức là hoa-thêu.)

Vì công-việc của tôi hồi này đang bề-bộn mà tôi đành cam chịu cái lỗi chưa trả lời cùng các bạn được. Lại mới vừa kỳ tiu trước, trong Saigon có vài người ra, lại chơi tôi cũng lại đem câu truyện đó ra hỏi. Nhân cùng đi chơi với các bạn mà tôi xét nghiệm ra được là xuyến bông-thêu, the bông-thêu ấy vốn là hồi tính cầu-kỳ của mấy cô thiếu-nữ ở Hanoi bày-vẽ ra trước mà nay lấy ra thành kiểu-mới. Chả những là bắt giờ trong nghề thêu-dệt của ta đã có xuyến bông-thêu, the bông-thêu mà lại còn có cả vải-phin bông-thêu nữa. Tuy vậy mà mấy thứ bông-thêu ấy nguyên-gốc là bởi lòng cầu-kỳ của các cô con nhà giầu-có sung-trọng mới bầy-đặt ra, chớ kỹ-thiệt ra thì người xứ Bắc ta cũng chưa có làng nào và nhà chế-tạo nào chuyên thêu-dệt và chuyên buôn mấy thứ đó. Vậy các bạn buôn người Bắc ta ở trong Nam dẫu có muốn đặt (thử) hay muốn buôn nhiều vào bán trong kỳ hiện nay cũng chưa làm sao mà có nhiều được. Vì thử bây giờ có mà muốn nhà cầu lòng hàm-chuộng ao-ước của cả người Bắc và người Nam mà làm giầu bằng cái mối hàng ấy thì phải ở người Bắc mà đó xét xem làng nào chuyên nghề thêu-dệt và làng nào chuyên nghề thêu-thùa. Có được cái vốn buôn mấy món hàng này thiệt không phải là ít mà làm được. Vì dụ một thứ hàng tơ-lụa của người ngoại quốc đem vào bán trong nước ta bây giờ cũng không phải là ít, ai là người lưu-ý mặt chất định cũng thấy ngay ; truyện thêu-thùa như vậy lẽ là phải kỉ-lưỡng tôi thế làm gì. Tôi chỉ thưa chung với các bạn rằng một mảnh hàng phải nhuộm ra mấy mầu, cộng với bao nhiêu mầu nữa của mấy món hàng khác thành bao nhiêu thứ cả thảy, bây giờ đem đến các làng có công-cuối mà đặt làm. Phải liệu chừng bao nhiêu ngày các công-cuối dệt xong đem [illegible] cho họ nhuộm, nhuộm thành bao nhiêu mầu tiêu mà lại bao mầu, chớ họ nhuộm của người mình nay hãi còn cẩu-thả xe-cối lắm, mà đem đến các lò-nhuộm của người ngoài thì đã đắt tiền mà cũng không lấy gì làm vững dạ. Việc nhuộm này mà nói sơ sơ đi như thế, tất có người cười tôi rằng đã không biết nghĩ lại còn làm hộ nói tôm. Nếu ai trách tôi thế thiệt quả là oan, vì trong cái thơ ngắn-ngủi này không phải là một vấn-đề chuyên bàn về nghề nhuộm. Tôi tuy không hiểu; nhưng có ông bạn cũ từng mấy phen thí-nghiệm, vài lần sau cùng tôi thấy người của ông cũng đã tin-tưởng nhiều. Tiếc vì ông chưa thể thi-hành nghề của ông được cho tốt-đẹp hẳng người ấy cũng bởi người mình hiếm kẻ mắt xanh vậy.

Hàng đã nhuộm xong, người doanh-nghiệp cũng còn phải lo thuê thợ bông thêu ; cách-thức thêu này ta hãi tạm đàng hẳng nhân-công vậy. Thật ra hàng bông-thêu của các nước Âu-châu thì trước hết người ta đem sợi-tơ nhuộm mầu rồi, sau đánh ống, mắc-cửi và dệt lần thêu; dệt được chừng nào đã có rất mấy cuộn ngay ngắn nấy. Các nước người ta văn-minh, cách thêu-tang canh-cải của người ta sẵng khôn-khéo mà lanh-lẹ, còn mình chưa ai nghĩ ra được máy-móc thì ta hãi tạm đàng chân tay vậy ; miễn là làm sao cho có được mà mình lại bán cho mình dùng thì thôi. Vì thế sự kinh-nghiệm của tôi mà không lầm thì ông bà nào có gan-mật lớn, có lịch-duyệt xâu xa chuyên-tâm ngay mà làm việc này ắt phát-tài lớn.

Cách tổ-chức tuy là nói thì phiền-phức khó-khăn và lôi thôi như thế, nhưng có vốn mà làm thiệt cũng dễ-dàng như chơi. Dẫu rằng tôi chưa thiệt là người đã sinh-xội về nghề buôn hàng tơ-lụa, nhưng cứ lấy sự kinh nghiệm của tôi ở trong Nam người Bắc thì thiệt là mất tôi đã thấy bao nhiêu xa-tây, xu-xoa, tiền-nhung và nhiều ấy bông thêu mà các phụ-nữ Việt-Nam mình sẵng tiêu-thụ hết sạch. Mối lợi này là mối lợi to, thế mà vì cảnh-ngộ riêng của tôi nó trói-buộc tôi chưa cho làm, tôi sẵng chẳng hề gì-mà chẳng các bạn-buôn bán-tôi ra hết cả, vậy hãn các ngài cũng đừng trách tôi rằng sao hãy lâu nay lại không trả lời là nghĩa gì vậy.

Nay kính bái :
Bố-Ân-Cơ.

VIỆC HANOI

Thuỷ triều

7 giờ	26 độ
15 giờ	20 độ

Giá hạo. — Kể từ ngày 23 Septembre 1929, giá hạo ở khu Hỏa-quốc định là 10 f. 88.

Thời giá quốc tế :
Ngày 27 Août 1929

3 ½	hoàn dần	82 f. 75
3 ½	hoàn dần	93 f. 40
4	vĩnh viễn 1917	93 f. 85
4	» 1918	92 f. 65
6	» 1920	104 f. 70
5	hoàn dần 1920	126 f. 70
4	» 1925	123 f. 75

Ngày 20 Septembre [illegible]

3	vĩnh-viễn	78 f. 25
4	1915-1916	105 f. 45

Tin tàu. — Tàu G G. Roume chở thư sang Pháp, đến ngày thứ năm 26 septembre hồi 6 giờ, sẽ từ Hải phòng chạy đi Tourane, Qui-nhơn và Saigon.

(Tới Saigon, sẽ chuyển thư sang tàu « Sphing » chứng 30 septembre thì chạy.)

Thư từ gởi sang Pháp, ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong ngày 24 septembre để xuống xe lửa số 7, hồi 20 giờ 4 phút.

Tàu *Amboise* chở hàng kiện sang Pháp và thư từ gởi đi Tourane, Saigon, các des Somalis, Réunion và Madagascar, đến ngày 29 septembre hồi 7 giờ sẽ bịt Haiphong, chạy đi Tourane và Saigon.

Thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong ngày 28 septembre, chuyến xe lửa hồi 20 giờ 4 phút.

Tàu *Canton* đến ngày thứ tư 25 septembre hồi 10 giờ sẽ bịt Haiphong chạy thẳng đi Hongkong.

Thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong ngày 24 septembre, chuyến xe lửa 20 giờ 4 phút.

Đường giây thép. — Các đường giây thép sau này bị mất nghĩa :

Bắc-kỳ : Sam-nưa, Thái-bình, Chợ-chu.

Thượng-lao ; Không có tin tức gì cả.

Tại tòa án trừng-trị. — Những việc xử tại phiên tòa Trừng-trị sáng hôm nay :

Đêm xác đi bắn Lạng. — Vì việc đám xác đi ở phố hàng Lọng số 82 do sở mật thám mới bắt được vừa rồi, thì nay tòa phạt Trương-văn-Giáp 3 tháng tù và 50 quan vì tội gá xác đi, Đỗ-đoàn-Lang 3 tháng tù và 50 quan vì tội xác cai, Ngô-ái-Nhân, Nguyễn-trọng-Quýa, Ng-huy-Giạn mỗi tên 10 ngày tù án treo và tội thông đồng gá xác đi, Thiên-v-Can tức Sửu 10 ngày tù án treo và 50 quan vì tội gá xác đi và những cos họ là Ng-chính-Can, Phạm-nhân, Đoàn-ngọc-Oanh, Ng-xuân-Châu, Ng-đình-Viễn, Trương-v-

Kuôcq ngu'w mo'iq
ă ơ ư thì viết a' o' u'
đ viết d, d viết y, q viết k
Na'm yâuq :
sa'cq, hayânf, na'ngi, hoiz, ngaw
q f j z w

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

Môn, Cao-phan-Liêu, Ng-xuân-Quang Ng-v Gi, Trương-văn-Cây, Lê-v-Cang mỗi tên 16 quan và tội đánh bạc.

Lăng mạ và ngăn trở công việc. — Sỉ lâm giấy ở Đáp-sầu (Sơn-ninh) có mua thêm của nhà nước một ít đất ở bên cạnh để mở rộng sở ra; khi M. Brot đem người đến sở đất ấy cắm tại mẹ con thị Minh, thị Chiêng ra giữ, nói là ruộng của nhà mẹ con thị ấy, rồi lăn ra đấy kêu rỉm ỉêa. Đến lên M. Brot bảo người dưới thì mẹ con thị ấy lại lăng mạ nữa. Xét ra thì mẹ con thị nay là đàn bà ngu dại nên tha rộng tượng chỉ phạt mỗi tên 15 quan.

Kể cắp ở chợ Đồng-xuân. — Ng-thị-Tư tức Dậu bị linh mật thám bắt quả tang dùng dao sắt tài của một người tên là Nguyễn-v-Nhất để ăn cắp một cái ví trong đựng 2p00 và cái thẻ. Thị ấy trước đã 6 lần tan án rồi mà vẫn cứ ăn chứa. Nay tên phạt thị ấy 4 tháng tù.

Kể cắp ở nhà Thờ. — Ng-v-Thường lẻn vào nhà thờ, đợi khi tan lễ chen lẫn với người đi lễ ra, để ăn cắp; nhưng không may nó mới thò tay vào túi người đàn ông ăn cắp thì có M. Maus ở là quản-lý báo *Avenir du Tonkin* đi sau trông thấy nắm ngay được thằng ấy. Và lại xưa nay nó vẫn du-đãng không chịu làm nghề gì cả. Tên phạt tên ấy 6 tháng tù.

Lén cửa ăn cắp. — Lê-văn-Kiêm 14 tuổi, vô nghề nghiệp và thường thấy lảng vảng ở trước cửa nhà M. Orra illi (làm ở Hỏa-lò) ở phố Heirach. Hiện trước kia tên ấy đã ăn cắp một cái thẻ xe đạp của một người bồi ở nhà ấy rồi, nay tên ấy lại lẻn vào nhà ấy ăn cắp một cái mâm đồng để ở phòng khách. Tên phạt tên ấy 6 tháng tù.

Đây tỏ bất lương. — Nguyễn-thị-Ngư ở với một người tên là Nguyễn-thị-Chanh chưa được bao lâu đã ăn cắp của chủ mấy cái quần áo đáng giá 2$00 rồi cuốn đi. Xét phạt thị ấy 6 tháng tù.

Dùng thẻ của người khác để đi lấy xe đạp. — Lưu-Sinh-Ngan đã đăng nhận của được một cái thẻ đi của một người khác đến hiệu cho thuê xe của một người tên là Vũ-đình-Khôi đưa cái thẻ ấy ra rồi nói thuê cái xe đạp. Khi chủ hiệu bảo thẻ năm người không cho thuê thì tên ấy xin nài thuê được mới nghe rồi nói với chủ hiệu cho người nhà theo về nhà tên ấy để lấy thẻ mới. Chủ hiệu sắp [illegible] ấy đưa xe cho tên ấy thuê rồi sắng sai người theo về để lấy thẻ mới. Sau tên ấy cứ đưa người nhà cách hẳn xe hết phố này sang phố nọ rồi phóng xe chạy trốn. Người nhà chủ hiệu phải đuổi mãi mới kịp được. Nay vì tên ấy khai làm nghề thợ sơn cho anh rể là Lưu-bá-Chinh ở phố hàng Bột nên tòa hoãn lại để đòi anh rể tên ấy đến hỏi.

Ngài ho dư?

Vậy nên lập-tức đến hiệu Bào-chế CHASSAGNE, *Số 59, phố Paul Bert, Hanoi* sẵn có thứ thuốc chữa khỏi tức-khắc bệnh ho, ho gió, ho lao vân vân, cảm ngay.

Nên xem lời cáo-bạch của bổn hiệu ở trang thứ tư, nói về thuốc SIROP AGTAR.

Kỳ thi tú-tài. — Sáng nay tại trường Cao-đẳng đường Bobillot đã bắt đầu thi tú-tài (Baccalauréat). Cả thảy có 111 thí sinh.

Các đầu bài ra như sau này:

Luận Pháp văn

I) Molière critiquant la tragédie de son temps et prenant la défense de la comédie s'exprime ainsi: « Lorsque vous peignez des héros, vous faites ce que vous voulez. Ce sont des portraits à plaisir, où vous ne cherchez point de ressemblance et vous n'avez qu'à suivre l'essor d'une imagination qui se donne carrière et qui souvent laisse le vrai pour attraper le merveilleux (critique de l'Ecole des Femmes Scène VI).

Est-ce que ces réflexions conviennent aux héros du théâtre de Racine?

Se rappeler que ce passage est écrit en 1663 et que Racine fit jouer sa première pièce la Thébaïde en 1664).

II) — Un moderne (M. Vandérem) a soutenu que le plus grand siècle de notre littérature était le 19e. Approuvez-vous cette opinion?

Et si vous la combattez, à quel siècle donneriez-vous la préférance?

III) — Expliquez et commentez cette pensée de la Bruyère. L'on est plus sociable et d'un meilleur commerce par le cœur que par l'esprit.

Kỳ thi Brevet Elémenta're và Brevet Elémenta're Supérieur. — Sáng nay, tại trường Cao-đẳng tiểu học tây đường Rollandes, đã bắt đầu thi bằng B. E. và B. E. S. Các đầu bài ra như sau này:

Luận Pháp-văn

« Parlez de votre collège quand l'aurez quitté. Parlez de vos maîtres quand vous aurez oublié leurs justes exigences. » Conseillait récemment un grand orateur à des écoliers assemblés

Dites ce que vous devrez personnellement à votre collège et vos maîtres pour la formation de votre esprit et de votre cœur.

Các ngài sành thuốc lá chỉ dùng thuốc lá MÉLIA (giấy đỏ) không dùng thứ khác.

Hội-chợ Hanoi
năm 1929

Việc cho thuê các gian hàng nay đã gần xong. Hiện chỉ còn ít chỗ nữa mà thôi. Vậy các ngài nên mau đến mà thuê.

AI SỢ CẢM?

Mùa này thời-tiết thất thường, tháng nắng nhạt sang, lúc lại giá lạnh, thực là lắm để bị cảm, đau cổ, sổ mũi, ho gió.

Ấy là lúc nên dùng thuốc trị trăm trong mồm rất kiến-hiệu mà rất ngon-ngọt, là thuốc ngậm

OXYMENTHOL

Thực là thuốc thần-hiệu chữa được cả các bệnh ở trong mồm, trong cổ, đau cổ, ho gió và lúc chưa phát thì trừ được cả bệnh ấy.

BÁN CHIỀU KHÁCH

Mỗi hộp: 0$35 (gần như bán 0$60)

Pharmacie CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert, Hanoi

Ngài ho dư?

Vậy nên lập-tức đến hiệu Bào-chế CHASSAGNE, *Số 59, phố Paul Bert, Hanoi* sẵn có thứ thuốc chữa khỏi tức-khắc bệnh ho, ho gió, ho lao vân vân, cảm ngay.

Nên xem lời cáo-bạch của bổn hiệu ở trang thứ tư, nói về thuốc SIROP AGTAR.

Một trường Pháp-Việt to ở Hanoi. — Trong số báo trước bản quán đã nói, đầu tháng octobre này một trường Pháp-Việt rất to sẽ mở tại Hanoi. Tin ấy là tin đích xác. Có như tin mà bản-quán đã nhận được thì trường ấy sẽ có một ban Cao-đẳng tiểu-học đúng như chương-trình trường Bảo-hộ. Ngoài ban ấy lại có một ban thực hành luyện các văn thư-ký, kế-toán, ký-sự. Nghe đâu ông hiệu-trưởng trường ấy lại có định mở một ban Cao-đẳng mà trong ban ấy ai muốn học nghề thầu-khoán cho tính nghệ có thể đến học cho nghề mình càng tinh xảo, được như ở các trường sơn-đẳng bên này hay bên Pháp.

Hễ có tin tức gì về trường-học này, sẽ công-bố để cho ngài biết.

Lời cảm ơn. — Bội-nhân tôi và thân-mẫu chúng tôi tạ thế, các cụ các ông và các bà có lòng thương hoặc gửi lời thăm, hoặc cho lễ phúng, hoặc đi đưa đám, tôm lòng qui hóa ấy, chúng tôi cảm tạ vô cùng.

Trong khi việc tang bối rối, hoặc có điều sơ suất, xin các cụ, các ông và các bà rộng lượng tha thứ cho, chúng tôi đội ơn lắm.

Quan-phủ: Nguyễn-hữu-Phúc, Đông-anh tr-huyện.
Ai-lữ: Nguyễn-hữu-Long, Nguyễn-hữu-Qui
Ai-nữ: Nguyễn-châu-Sơn, Nguyễn-giang-Tuyết, Nguyễn-ngọc-Trang, Nguyễn-kim-Bình
Nghĩa-tử: Nguyễn-hữu-Kế đứng bái tạ.

Cần thợ làm

Cần dùng mấy người thợ đúc đồng, chạm đồng và nặn kiểu; vậy ai là người thực thiện nghệ làm giỏi thời hãy đến hỏi ở Fonderie Tonkinoise Hoàng-Xuân-Lan, N° 53 bis Avenue Henri d'Orléans — Hanoi.

NHÀ THƯƠNG VÀ NHÀ HỘ-SINH
ĐƯỢC NHƯ Ở NHÀ
không khám bệnh
QUAN ĐỐC-TỜ BLOT
ở phố Trương-tiến-Đạt, phố Ngô-Quyền
Giấy nói số 449. Hanoi

Ở Bắc-kỳ mới có nhà này là một. Bệnh nhân, muốn chữa bệnh gì cũng được, muốn cần phải mổ-xẻ cũng được chắc chắn, muốn để để được cần thận tốt lắm hay là chữa các bệnh về phụ-nhân như hiếm đẻ hãi-nhi cũng được.

Thì nên đến quan Đốc-tờ Blot là thầy thuốc đã kinh-nghiệm lâu năm, lại là tay chuyên-môn khéo-cẩn.

Có buồng riêng từ tế để chữa bệnh, buồng có đủ cả máy điện máy nước. Tiền thuốc và tiền thầy thuốc không phải trả vì đã tính cả vào tiền chữa bệnh và buồng rồi. Có 3 hạng Trả tiền từng ngày, hay là trả tiền chữa khoán cũng được.

Người nhà đến thăm lúc nào cũng được. Hàng ngày quan Đốc-tờ đến thăm bệnh nhân luôn luôn.

Lúc nào cần có bà đỡ tốt nghiệp cũng ở đấy luôn.

Khám bệnh hàng ngày từ 8 giờ đến 11 giờ và từ 15 giờ đến 17 giờ — Ai muốn mời đến nhà thăm bệnh cũng được xem xét cẩn thận.

Muốn hỏi điều gì, xin cứ mời đến thăm, hết sức tiện nghi.

Người Học-chính. — M. Phạm-gia-Lễ giáo học thì sai hưng tiếm, tại trường Xuân-canh, huyện Đông-anh, (Phúc-yên) được nghỉ dưỡng bệnh ba tháng, kể từ ngày 15 septembre 1929.

Ô tô đụng nhau. — Ngày 20 vừa rồi, hồi 11 giờ, tại đầu phố Richaud và phố Tràng-thi, chiếc ô-tô T. 4821 của Mme Phạm-thị-Tân, 52 tuổi, buôn bán, ở 35 hàng Thiếc, đụng nhau với chiếc ô-tô T. 4743 của M. Bazin Gabriel 39 tuổi, ở Bắc-Ninh. Chiếc ô-tô T. 4821 bị hư hỏng nhiều. Người ngồi xe là Bùi-xuân-Đạo, 22 tuổi, con Mme Phạm-thị-Tân bị thương ở mặt.

Sự ấm còn ra xét.

Xe ô tô đụng xe tay. — Ngày 21 vừa rồi, hồi 1 giờ rưỡi, chiếc ô-tô T. 4385, do Phạm-ngọc-Hợp 23 tuổi, cầm máy, ở nhà chế, 34 phố Bờ-sông, khi đương đi ở phố Ký đã lên cầu thì đụng phải một cái xe tay do phu kéo tên là Ng-văn-Bình 36 tuổi, ở đường Cầu-gỗ.

Người không việc gì xe tay hơi hư hỏng.

Hai người đánh một. — Trịnh-đình-Sinh, tên cả Ơn, 29 tuổi, làm cu-li nhà Mazoyer, ở phố Wéé, và Trần-văn-Sửu, 29 tuổi, làm cu-li cho M. Vidal, ở đường Huế, số 222, đánh bị thương Nguyễn-văn-Tài, 30 tuổi, thợ mộc, ở 204 đường Huế, thì đều phải giải vào tòa án.

250 cái ruột xe đạp. — Ng-văn-Bang, 19 tuổi, cu-li, ăn cắp 250 cái ruột xe đạp đang giá 250 đồng của hãng Berne, và Nguyễn-văn-Noãn, 18 tuổi, bán hàng cho hãng ấy, tòng đồng ăn cắp thì đã đưa phải điều vào tòa án.

AI MUỐN CƯỜI!

Đến Cinéma PALACE xem hề Buster Keaton

NƯỚC CHANH
NƯỚC CAM
NƯỚC CÓ NƠI ĐỂ PHA RƯỢU (SODA)
Hiệu T. B.
Nhà máy ở 125, phố Sinh từ Hanoi

Dùng nước rất thanh khiết và các vị thuốc thượng-hảo hạng.

Ai thường dùng nên lấy hiệu này, đừng mua những thứ rẻ tiền có chất độc.

Người Cảnh-sát. — M. Hoàng-mạy-Giao, thư ký thông ngôn hạng bảy ngạch cảnh sát, phải cách chức.

Người sông Mékong. — Nước sông Mékong lên mạnh, tràn vào các đồng miền Nam Cao-miên và miền tây Nam-kỳ. Đường thuộc-địa Saigon đi Pnom-Penh bị ngập mất cả 5, phải dùng đò ngang để đi qua. Tân ly Soài-riêng bị ngập. Các dân cư hai bên bờ sông, mấy lần phải bỏ nhà đi rơi khác, vì nước tràn vào, không thể ở được.

Một cái xác. — Hôm qua hồi 4 giờ chiều, một cái tử-thi thấy bỏ ở bờ sông, cạnh làng Cơ xá nam. Sau khi khám xét, tử-thi không có vết tích gì nhưng đã rã thịt, đã đem vào nhà xác.

Hình như người này chết từ mấy hôm trước.

Ốm đường. — Ng-văn-Huấn, 20 tuổi, vô gia-cư, vô nghề nghiệp, nằm ngã trong một xưởng gỗ ở phố Bắc-ninh, và có dáng ốm, đã phải đưa vào nhà thương.

Ng-văn-Quát, 22 tuổi, quán làng Xâm-xuyên (Sơn-tây) nằm ngã ở phố sông Tô-lịch, có dáng ốm đã phải đưa vào nhà thương.

Lạc đi đâu? — Trần-phú-Vinh, 10 tuổi, cháu M. Trần-phú-Trayên 30 tuổi, thợ thiếc ở 40 hàng Nón, lạc đi đâu mất từ hôm kia.

Xác trẻ con. — Một cái tử-thi trẻ con chừng sáu tháng bỏ ở dưới gầm cầu phố Leblanc, đã đem vào nhà xác.

VIỆC BẮC-KỲ

TUYÊN-QUANG

Hai đám cháy luôn một lúc. — Chiều 19 septembre vừa rồi, tại tỉnh lỵ có hai đám cháy luôn trong một lúc, là vào hồi quá nhiều.

Một đám cháy ở phố Cầu-gỗ, bắt đầu phát lửa ở nhà Nguyễn-thị Bá, quán xã Trung, phố Xuân-trường (Sơn-tịnh) vì lấy Tăc ca cho gió to, nên chỉ lan sang cả mấy nhà bên cạnh, thiệt hại cũng khá nhiều; là nhà người thợ may Nguyễn-bá-Quát cháy mất linh trăm bạc giấy cùng các đồ quần.

Một đám cháy ở phố Trương-hiệp, bắt đầu phát lửa từ cái xưởng của ông Nguyễn, cũng cháy lan sang mất mấy nhà hàng xóm, thiệt hại cũng nhiều.

Hiện đương tra xét xem vì cớ làm sao mà phát hỏa như thế.

YÊN-BAY

Kể cắp ngày. — Hôm vừa rồi, Mme Ng-thị-Kỳ ở phố Hỉ-bình đang loay hoay làm cơm ở dưới bếp, lên trở lên nhà, thấy mất đôi mặt cái đồng hồ báo thức để ở trên bàn. Chạy ra hỏi người ở chung ở nhà người thì người này nói rằng có trông thấy một người vào nhà thị Kỳ, ngồi là khách vào chơi, lúc trở ra tới cửa, người khách trượt chân ngã một cái thì người ở nhà ngoài có trông thấy tay cầm cái đồng hồ báo thức thu trong bọc.

Sau xét ra mới hiểu vì qui-khoan Kỳ tên là Phạm-văn-Long ở phố Yên-hoa, chính là đến ăn cắp mất đồng hồ Kỳ đem gói mất cả 5 đồ bạc.

Vậy Long đã bị bắt giam xét.

LAOKAY

Kể cắp trong nhà. — Đã lâu nay, ông sở đạo Jacques ở Cốc-lếu thường thấy mất cắp tiền tiêu, khi mất vài đồng, khi giảm hẳn bạc, mà vẫn chưa truy ra được tên kẻ cắp. Lại một điều là tên đó trong nhà, hễ đi đâu thì khóa cửa, thế mà khi về lại thấy mất.

Tức quá, người bị mất cắp bèn lập mưu truy cho ra. Anh kẻ cắp mới nghe.

Hôm vừa rồi, xét ra biết rằng mỗi khi đi vắng, thì quản kẻ cắp nay cửa sổ vào, người mất cắp bèn lấy ít dầu hỏi vào chỗ ngách cửa sổ, rồi lại khóa cửa đi vắng.

Đến lúc về, quả nhiên vẫn ăn cắp ít tiền, xét sổ cũng ít, thấy có vệt ngón tay đầu đầm in ra rành rành, bèn lập tức đi trình sở sen đầm lại xét. Sau xét ra quả nhiên vết in ngón tay ấy là của một tên phụ bếp của ông sở, tên là Chu-văn-La, quán làng Vĩnh-lộc huyện Thạch-thất (Sơn-tây). Hỏi thì trước nó còn chối, sau phải thú nhận cả. Vậy tên Chu-văn-La nay đã phải tống giam để xét nghĩ.

VIỆC TRUNG-KỲ

VINH
Pharmacie Commerciale du Ford Annam
E. GILLET, Pharmacien, Vinh

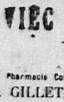

Bán đủ các thứ thuốc tây, giá rẻ hơn các hàng thuốc khác ở cõi Đông-dương.

Việc Nam-kỳ

SAI-GON

M. Cao-hải-Đỗ Tổng-ý báo Etre Nouveau và Nhựt-Tân Báo, bị năm tháng tù vì tội xúi dân làm loạn. — Sớm mai ngày thứ hai nầy lên đã đem vụ M. Cao-hải-Đỗ Tổng-ý báo Etre Nouveau và Nhựt-Tân xúi dân làm loạn ra xử. M. Boyer ngồi chánh tòa. Trạng-sư Lalung Bronnière cãi hộ, nhưng quan chưởng-lý Le'ge quo buộc tội quá nặng nên tòa kêu án M. Cao-hải-Đỗ 6 tháng tù.

Số báo mai có bài nói rõ và bỷ thuật hết lên xử nầy.

HÀ-TIỆN

Mạn đói to. — Vì năm mùa năm rồi bị tuổi hạn quá nên hư hết, nhiều tỉnh vì hưởng Tây thiếu lúa nên phải bị mạn đói lưng.

Hiện giờ tỉnh Hà-tiên bị đói nặng hơn và trước hết mấy tỉnh khác.

Sớm mai ngày 18 Septembre vừa rồi tòa Thống-đốc tiếp được một bức điện tín nhu hay rằng nhân dân ở Hà-tiên bị đói quá, phải tìm phương chẩn cấp.

Lập tức quan Thống-đốc Krautheimer cho gọi xuống Hà-tiên hai mươi tấn gạo trắng để phát phát cho dân nghèo.

Số 13

Bát tiêu anh-hùng

(Nghĩa-hiệp tiểu-thuyết)

DOÃN-KẾ-THIỆN dịch thuật

Văn-tiên nói:
Xa chẳng hơn nghìn dặm.
Nguyễn-anh nói:
Biển-huyền đi hết bao nhiêu ngày?
Văn-tiên nói:
Vì đường đi có nhiều nơi hiểm-trở, phải một tháng mới đến nơi.
Nguyễn anh nói:
Anh đi phải một tháng, chớ em đây chỉ đi một ngày là đến nơi.
Văn-tiên lấy làm lạ hỏi rằng:
Em làm thế nào mà đi được chóng quá như vậy?
Nguyễn-anh nói:
Em đây bởi được phép thần bảnh, hôm nào có mặt giới thì cỡi đi được tám trăm dặm, nếu gặp ngày dâm-mưa thì lại đi được một nghìn dặm.
Văn-tiên nói:
Nếu em đã có phép thần bảnh ấy, thì em nên tập theo bổ ngay chiến nay, đến ở nhà ta, mặt là trông coi việc nhà giúp, lại là bảo-hộ Chu-cảnh-long, hầu cũng là hiếu đối ta, vì là con quan Lại-bộ thượng-thư Chu-nghĩa, bị tổ gian-thần hãm-hại, phải giết cả nhà, chỉ có hắn cùng bà mẹ trốn ra khỏi Đông-kinh, hiện nay ngụ ở nhà ta. Ngày nay anh vì việc phải đi, nhưng trong lúng lẩy làm lo sự lắm, vì sự hắn có thể nào, thì không ai là người giải cứu cho được, vậy em nên vì ta giúp ngay cho việc ấy, thì anh đi lâu mới được yên lòng.
Nguyễn-anh nói:
Anh đi phải một tháng, chớ em đây chỉ đi một ngày là đến nơi.
Văn-tiên lấy làm lạ hỏi rằng:
Em làm thế nào mà đi được chóng quá như vậy?
Nguyễn-anh nói:
Em đây bởi được phép thần bảnh, hôm nào có mặt giới thì cỡi đi được tám trăm dặm, nếu gặp ngày dâm-mưa thì lại đi được một nghìn dặm.
Văn-tiên nói:
Nếu em đã có phép thần bảnh ấy, thì em nên tập theo bổ ngay chiến nay, đến ở nhà ta, mặt là trông coi việc nhà giúp, lại là bảo-hộ Chu-cảnh-long, hầu cũng là hiếu đối ta, vì là con quan Lại-bộ thượng-thư Chu-nghĩa, bị tổ gian-thần hãm-hại, phải giết cả nhà, chỉ có hắn cùng bà mẹ trốn ra khỏi Đông-kinh, hiện nay ngụ ở nhà ta. Ngày nay anh vì việc phải đi, nhưng trong lúng lẩy làm lo sự lắm, vì sự hắn có thể nào, thì không ai là người giải cứu cho được, vậy em nên vì ta giúp ngay cho việc ấy, thì anh đi lâu mới được yên lòng.
Nguyễn-anh nói rằng:
Giới tôi rất ưa không thể lâu được; có việc gì, xin đến sáng mai sẽ hay, mấy đi ra ngay.
Con liễu-hoàn lật đật đi lên trên lầu, nói với Giả-tế-anh rằng:
Thưa anh, nhị-thúc mới giới tôi rất không thể lâu được, có việc gì, xin đến sáng mai sẽ hay, mấy đi ra ngay.
Giả-tế-anh nghe nói nghĩ thầm, ta được một người như thế mà kết bạn trăm năm thì thực là đẹp đẽ vừa lắm, không nông mất cái xuân-canh một đời. Ấy đã là một người dâm-đãng, lại thấy Chu-thuận có vẻ đáng yêu, nghĩ ngay đến việc tà dâm, quên hẳn cương-thường luân-lý, liền gọi con liễu-hoàn vào bảo rằng:
Mày xuống mời Chu-nhị-thúc lên đây.
Con liễu-hoàn hỏi:
Chết rồi! Cậu tôi đi vắng, mợ mời chú-thúc lên làm gì?
Giả-tế-anh nói:
Bởi vì cậu mày đi vắng, nên ta phải cho mời chú lên chơi, vì ta buồn quá, cần muốn có người để nói chuyện cho khuây khỏa nỗi lòng.
Con liễu-hoàn vâng lời đi ngay, vào thẳng thư phòng mà nói rằng:
Thưa nhị-thúc, mợ tôi sai tôi xuống mời nhị-thúc lên chơi, để nói một câu sự tuyệt.
Chu-thuận cau mặt lại nói rằng:
Giới tôi rất ưa không thể lâu được; có việc gì, xin đến sáng mai sẽ hay, mấy đi ra ngay.
Con liễu-hoàn lật đật đi lên trên lầu, nói với Giả-tế-anh rằng:
Thưa anh, nhị-thúc mới giới tôi rất không thể lâu được, có việc gì, xin đến sáng mai.
Giả-tế-anh nghe nói nghĩ thầm, người có văn-chương, phẩm nhiều có tình-tứ, vậy ta sẽ viết một bức thư tình đưa cho hắn xem, chắc thế nào hắn cũng phải động lòng.
Giả-tế-anh nghĩ vậy, bèn đi lấy giấy bút viết một bức thư như sau này:
« Một năm bốn mùa, mùa xuân có mỹ; đời người trăm tuổi, tuổi xuân là hoa; hãy giờ chính đang tháng mùa xuân, mà kẻ có phòng vắng-vẻ, người là-thất hơ-hớ, cảnh hiu-hiu mà người vô tình, khiến cho cảnh ngày một tiêu-điều, thực là đáng tiếc. Cảnh xuân ta đã bỏ phí, tóc tuổi mai ta lại bỗ hoài nữa sao? Nhị-thúc ơi, người không phải gỗ đá, ai lại không tình, chẳng nhị-thúc cũng một lòng yêu xuân tiếc xuân như tôi thì phải! Ngày nay Văn-tiên đi vắng, đường xa đã ba tháng, kỳ vô chung định lâu mà, đến ta đang tuổi xuân-xanh, sắc sắc giai tình, thực là một lứa đôi đa ông xanh kia đã có ý đem lại nên gần, cho được sáng như pai nguyên sinh phương, đẹp duyên đôi vầng. Rước khi họp mặt, hãy xin ta chiếu nhẫn vàng làm tin.....»
Viết xong, lại viết sang bên cạnh mấy câu rằng:
« Nhị-thúc đến ngay, nhị-thúc đến đây, cho để cho tôi phải lưng công chờ đợi ».
Viết xong, đọc lại một lượt, rồi lại viết thêm mấy câu nữa rằng:
« Bức thư này là trong lúc tôi yếu nhị-thúc, nhờ nhị-thúc, tình riêng một mối, hết rồi vô tư, cực chẳng đã mà viết ra đó. Nhị-thúc ơi, vì đâu mà trong gang tấc lại gặp người quen sau... »
Viết xong giấy nói gấp lại, rút cái nhẫn vàng đeo tay ra, gói cả làm một, giao cho con liễu-hoàn mà bảo rằng:
Mày cầm cái gói này xuống đây ngay cho nhị-thúc, cấm không được giở ra.
Con liễu-hoàn đón lấy, thấy gói ấy bởi nặng-nặng, không biết là vật gì, liền cầm xuống thẳng thư-phòng. Bấy giờ Chu-thuận đang ngồi đọc sách, con liễu-hoàn đẩy cửa đi vào, đã cái gói liền trên bàn mà nói rằng:
Thưa nhị-thúc, mợ tôi lại sai tôi đưa cho nhị-thúc cái gói này.
Chu-thuận cầm lấy giở ra xem, thấy một bức thư và nói nhẫn vàng, xem xong bức thư, đỏ mặt tía tai ra vẻ cầm giận cùng mình.
Chết rồi! ta không ngờ chị cả lại là người nó vô đến thế này, mà lòng lẫm nát, sinh ra dâm-đãng, không cần nghĩ gì đến luân-lý cương thường, biểu-huynh ta đối với ta, thực có ân nghĩa nặng, đã tìm điều trên ngay, cũng chưa đã đến bài, vậy ta lại có mặt nào làm việc vô sỉ như thế được. Coi chị nó cũng là con nhà tế-tế, sao lại chực làm hại-hoại gia-phong của biểu-huynh ta.
Chu-thuận nói xong, lại cầm ra ý cầm giận lắm, con Liễu-hoàn đứng bên liền giạo rằng:
Nhị-thúc có vật gì đem cho mợ tôi không?
Chu-thuận đang cơn cầm tức, liền bảo rằng:
Mày đến gần đây ta bảo.
Con liễu-hoàn bèn bỏ đi lại gần; Chu-thuận liền giơ tay bắt cho một cái vả mặt và bảo rằng:
Con ranh con ấy, bước ngay đi, thì rày tao cấm không được lại vắng đến đây nữa.
Con liễu-hoàn đau quá, hai tay bưng mặt, vừa khóc vừa chạy lên trên lầu, nói nỗi mới với Tế-anh rằng

(Còn nữa)

Supplément au Trung-Bắc Tân-Văn

N° 3756 du 24 Septembre 1929

TRUNG-BẮC BUỔI TRƯA

Phụ-trương số 194 (Tờ phụ-trương này ra từ trưa hôm 23 Sept. 1929) Mỗi số : 5 xu

GIÁ MUA CÓ HẠN

	Tờ buổi trưa	Tờ buổi tối	Cả hai tờ
Cả năm	3$00	6$00	8$00
Sáu tháng	1.60	3.20	4.00
Ba tháng	0.90	1.80	2.00
Một tháng			1.00

Nước ngoài và ngoại-quốc phải trả thêm tiền cước

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 63, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur : P. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỰC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 250

PUBLICITÉ
Annonces la ligne . . . . . 0$50
Réclames — 1.00
Consulter les tarifs pour contrats de longue durée

Vânq dêf lamf nhaf cho thuê rez o'z cacq thanhf-phôq lo'nq

Tôi rất phục cái ý-kiến của bác-sĩ le Roy des Barres bản về cái cách phòng giữ bệnh lao mà nói đến cái cách làm nhà cho thuê rẻ ở các thành phố lớn; tuy ông chủ ý vì phòng giữ bệnh lao mà nghĩ đến cách ấy, nhưng thiết tưởng ở các thành phố lớn, chẳng những làm cách ấy rất có ích về sự phòng giữ bệnh lao, mà vừa có ích cả về phương-diện đạo-đức, về phương-diện xã-hội, về phương-diện kinh-tế, về phương-diện chính-trị nữa; chúng ta thử nghĩ trong giống người chúng ta nguyên nhân bởi đâu mà đạo-đức đến nỗi phải suy-đồi, xã-hội đến nỗi không hòa-mục, kinh-tế đến nỗi không quân-bình mà thành ra khủng-hoảng, chính-trị đến nỗi mất trật-tự mà hại trị-an, chẳng là bởi số dân nghèo quá nhiều mà không có cách gì cứu-tế dư? một cách làm nhà cho thuê rẻ ở các thành phố lớn cũng đã đỡ được nhiều mọi nỗi khổ thống cho hạng dân nghèo, mà bổ được mấy điều khuyết-điểm kể trên vậy.

Tôi cũng xin nối lời bác sĩ mà bàn qua cái phương-pháp làm nhà cho thuê rẻ ở các thành-phố lớn nên trù-định như thế nào, dễ biến một chút ý-kiến quê-mùa cùng các nhà đương-cục có chức quyền, các ông hội-viên có dự phần bàn-bạc, họa may có nhặt lấy được điều gì mà chong-chóng thực hành ngay được cái ý-kiến hay ấy thì may quá!

Thành-phố nào cũng vậy, xung quanh cũng vẫn còn chán vạn đất cho cư-dân ở được. Nói ngay như ở Hanoi ta đây, trong các phố đông-đảo phồn-thịnh ở chen-chúc nhau có nơi mỗi thước vuông đất tới hàng trăm đồng bạc, mà ở ngoài thành-phố chỉ cách vài ba *ki-lô-mét* mỗi thước vuông đất chẳng qua ba, bốn hào bạc không ai thèm nhìn; có phải ai muốn chỉ ở chen-chúc khốn-khổ mà lại chịu giá mua giá thuê rất đắt, cam tâm chịu len lỏi vào mấy chỗ ở khổ ở sở, bỏ nơi ở rộng rãi mát mẻ mà lại rẻ gấp trăm gấp nghìn lẫn kia như thế đâu, chỉ vì ở còn phải lo ăn, mà cái sinh-kế làm ăn quanh-quẩn chỉ có mấy chỗ hẹp-hòi cúc-dục, không ở đó thì không kiếm ra ăn; mà tại sao cái sinh-kế làm ăn lại chỉ tụ vào có mấy chỗ ấy? là tại bao nhiêu công-sở, bao nhiêu nhà máy, bao nhiêu nhà công nghệ lớn, bao nhiêu nhà buôn bán to phải cần có đường lối giao-thông vận-tải cho thật nhanh thật tiện, trong một thành phố mà chỉ có mấy chỗ hẹp-hòi cúc-dục đó là có đường lối giao-thông vận-tải được nhanh được tiện, thì cái thế bắt buộc phải tụ cả vào có mấy chỗ mà thôi; những cư-dân thành-phố toàn là những người chỉ kiếm ăn vào các công-sở, các nhà máy, các nhà công-nghệ, các nhà buôn bán không, cũng tụ cả vào ở đấy, thì làm gì có cách khác kiếm ăn. Nay muốn cho đất thành-phố có rộng hơn mà cho cư dân tha-hồ nhiều chỗ ở, thì chỉ có việc phải mở đường cho rộng mãi ra bốn xung-quanh thành-phố đặt máy nước đèn điện khắp nơi, rồi dời các công-sở, các nhà máy các phố công nghệ, các phố buôn bán ra, cứ nối khu vào khoảng bốn năm phố đặt một cái công-sở, một nơi nhà máy, một phố công nghệ, một phố buôn bán nào ở đấy; thế là tự nhiên những chỗ xưa kia bỏ hoang-vu hiu quạnh, người ta sẽ cất nhà lầu xan-xít mà lấu lại ở chi-chít ngay; cư-dân tản ở ra khắp cả mọi miền, thì giá đất tự nhiên không có chỗ nào quá cao, giá thuê nhà tự-nhiên không có chỗ nào quá đắt nữa. Chính phủ thành-phố chỉ phải nhọc công sắp đặt mở hồi, cắm thêm phố mở thêm đường, đặt thêm máy nước đèn điện, không phải tốn đến khoản tiền to làm nhà cho thuê rẻ, mà giá nhà đất trong thành phố sẽ tự-nhiên rẻ xuống, cư dân thành-phố sẽ tự-nhiên được nhờ cái ơn huệ có nhà đất rẻ ở mà về đường đạo đức, xã-hội, kinh-tế, chính-trị đều có tiến cả, chẳng một giữ đỡ được bệnh lao mà thôi.

(Còn nữa)

D. B. T.

GIẤY BẠC CÓ TỰ BAO GIỜ ĐÂU CÓ GIẤY BẠC TRƯỚC NHẤT

Nhiều người nói rằng giấy-bạc phát nguyên tự nhà Ngân-hàng nước Anh hồi năm 1694. Nhưng xét thực ra thì nước Tàu có giấy-bạc trước nhất. Trong tập Currency in china, của Hosea Ballon Morse, ấn-hành năm 1897 có nói tường tận về việc ấy.

Năm 650 Cao-tôn Hoàng-đế phát hành giấy - bạc cho dân gian tiêu - dùng. Chuyện này phòng ước mà thôi. Nhưng đến đời vua Hiếu-tôn (806 - 821), có phiếu-chỉ của nhà-nước in-ra, gọi là « giấy-bạc ». Xem ở những cái phiếu-chỉ ấn - hành năm 825 - 827 (đời vua Thánh-tôn) và năm 841 - 847 (đời vua Võ-tôn) thì những mét in rất rõ ràng chẳng khác các giấy-bạc đời nhà Đường. Ngoài các chữ đã thì trên phiếu-chỉ còn có những hình vẽ nên vàng, bạc. Ít lâu nữa, hồi năm 847 - 860, các giấy-bạc có hình vẽ chuẩi-tiền. Rồi sau đến đời vua Chiêu-tôn, năm 889 - 890, trên các giấy-bạc lại có vẽ hoa nữa.

Từ năm 951 đến năm 960, trong đời nhà Tống, và từ thế-kỷ thứ mười đến thế-kỷ thứ mười hai, còn nhiều thứ « giấy-bạc » in ra nữa. Từ đấy đến thời hiện tại, thì thành-thoảng mới có lần phát - hành « giấy - bạc », như trong những khi chinh-lược, phải dùng đến tiền bạc v. v., mãi đến năm 1425 - 1426, vào đời vua Nhân-tôn, mới lại có một lần ấn-hành « giấy-bạc » nữa. Các giấy-bạc ở thời ấy, mỗi người ta còn giữ được mười chín phiếu khác nhau, từ 10 đến 1000 vạn (đồng).

Kuôcq ngu'w mo'iq
ă ơ ư thì viết a' o' u'
d viết đ, đ viết y, q viết k
Năm dấu :
sa'cq, huyền, na'ng, hoiz, ngaw
q f j z w

HAIF DAMF

Người đâu sâu sắc nước đời!

— Sao mợ để cho nó gêo thế?

— Nó đòi mua đồ chơi, hôm nay mới có mâng mười... Nào đã tết Trung thu đâu.

— Nó đòi cái gì mua cho nó, để cho tôi nằm một lúc nào, không biết giấc ngủ chưa của lôi qui thế nào?

— Nhưng mà.....

— Mua cho nó, tôi không thích nghe cái tiếng « nhưng mà »..

Vừa được mười phút, thằng bé chạy vỡ hòn hở... có ai đoán nổ được cái gì không? Nó được cái trống về khua om sòm cả nhà. Tôi nó phát cáu đuổi đánh: mợ cười, can rằng:

— Thế cậu đập trống suốt đêm có ai đuổi đánh không?

Kim-Xuyên

Hội kín chuyên nghề ăn cắp ô tô

Mới đây tại thành Nhã-điển nước Hy-lạp cũng có một Hội-kín vừa thành lập. Mục đích của Hội này là chuyên nghề ăn cắp các ô-tô bên Mỹ-châu, đem sang Âu-châu bán. Những hội-viên quyên tiền vào Hội ấy để làm vốn thuê-hàng là người Hy-lạp và người Hoa-kỳ.

Tổng bộ của Hội ở Hy-lạp, chủ tịch là anh em tên Autonopoulos, người rất rành thạo nghề ăn cắp và thông thuộc mọi khóe tinh ranh, cho nên công việc của Hội tiến hành một cách rất mau chóng, có cơ phát đạt vô cùng. Mới trong có vài tháng giời mà Hội đã bán được linh bốn triệu *phật lăng* tiền ô-tô ăn cắp. Ấy là mỗi cái ô-tô ăn cắp chỉ bán rẻ lấy nửa tiền thôi, như vậy đủ biết số tiền các ô-tô mất cắp đã to lắm.

Hôm vừa rồi, vì việc tiết lộ, anh em Autonopoulos bị bắt, nhưng sau lại được tha ngay, là vì bắt nước Hy-lạp nếu người bản quốc có can tội với người nước ngoài, thì cũng không có quyền được bắt. Nay những người mất cắp ô-tô toàn là người Mỹ, thì anh em Autonopoulos đều chẳng bị trách cứ gì.

Các chủ ô-tô bên Mỹ đều lấy làm lo lắm, vì Hội ấy còn thì ô-tô của mình chưa biết chừng về tay họ lúc nào không biết.

Một người chauffeur xe hàng bị một người hành khách bắn năm phát súng lục Ba phát trúng phải đầu chưa biết sống chết thế nào.

Trong một số báo trước, bản báo đã đăng tin một người *chauffeur* xe hàng bị mấy người hành-khách tức mình xô-xát lại khiêng vứt xuống đường cái, cho chết chẹt ô-tô. Nay lại được tin rằng mới đây, tại Marseille cũng có một người *chauffeur* xe hàng bị một người hành khách bắn cho năm phát súng lục, ba phát trúng phải đầu, chưa biết sống chết thế nào, và cũng chưa truy bắt được người hành khách giết người ấy.

Nguyên là có một người hành khách đang đêm đến hiệu xe thuê ô-tô đi đến một nơi kia; người *chauffeur* đánh xe đưa đi, khi tới nơi, người hành khách vừa bước xuống thì sực có năm tiếng súng-lục bắn ra, người *chauffeur* ngã lăn ra thì người hành khách trốn mất. Sau có chiếc ô-tô khác tới nơi, mới vực người *chauffeur* đưa vào nhà thương cứu chữa.

CÁI GIÁ VĂN - CHƯƠNG Ở NƯỚC MỸ

MỘT ĐỒNG VÀNG MỘT TIẾNG

Ai ai cũng biết rằng ông Smith là người kỷ rồi đã ra tranh cử chức tổng Thống-Huế-kỳ với ông Hoover, nhưng không được đắc cử. Ông ở mà ở lo việc kỹ sư của ông. Có một nhà in sách đến làm ở giao kèo với ông trả cho ông mỗi tiếng là mỗi đồng vàng.

Ông Smith trả lời rằng: « Tôi cố viết cho được 100.000 chữ.

Ít quá! Ở xứ mình thiếu chi các công văn-sĩ còn viết được thêm nhiều nữa. Nếu các ngài ấy mà được ở vào địa vị ông Smith chắc kéo năm nay qua tháng kia, chẳng khi nào hết bao giờ. Chủ in sách thiếu tiền, chờ nhà viết văn chẳng khi nào thiếu chữ! Ông Smith không cần các ngài ấy viết phụ thêm cho mình cũng phải vì các ngài sẽ lính mỗi tiếng lối một xu là nhiều!

BỐN NGƯỜI HỌC-SINH BỊ KHÍ-CỤ DƯỚI ĐẤT XUỐNG BỊ THIỆT MẠNG

Có bốn người học-sinh (trong bọn đó có một người nữ học-sinh) học trường Cao-đẳng Khoa-học ở Clermont Ferrand vừa rồi cùng nhau đi đường ngầm trong hang Bramabaud ở miền Lozère (Pháp), khảo cứu về địa chất để làm bài luận-thuyết về kỳ thi. Chẳng may khi bước chân xuống hang, mải mê về việc khảo cứu, cứ tuốt tuột đi mãi, rồi thành ra lạc lối, không biết đường nào mà mà ra. Bốn người cứ vơ vẩn ở dưới hang sâu trong mấy ngày đêm, người nhà đã hết sức tìm-cứu mà chẳng sao cứu được. Sau bốn người tìm được lối lên thì lại gặp chỗ rừng rậm, bốn bề chỉ thấy um-tùm những cây, cũng lại chẳng khác gì ở dưới hang sâu thăm thẳm. Sau may có bọn người đi cứu do M. Marie de Campbrieu tổ chức nên, ra sức tìm phương đi cứu, mới cứu cho bọn học sinh ấy được thoát nạn.

CUỘC THI

(Văn lục-bát)

Lối quốc-văn ta, dễ thường chỉ có lối « lục-bát », mới thật là chính-tông nhà Nam-Việt, còn như thơ nôm, phú nôm cùng các lối văn nôm khác, phần nhiều là dập cái khuôn Hán văn mà ra vậy. Đó cũng là một lẽ mà bản-quán sở-dĩ mở ra « cuộc thi văn lục-bát » này.

Thể lệ, kỳ-hạn và giải thưởng cuộc thi này thế nào, hiện đã đăng rõ ở bài xã-thuyết kỳ báo trưa ngày thứ bảy vừa rồi, chỉ xin nhắc để các bạn làng văn biết rằng:

« Lối văn lục-bát nhà ta,
« Nào ai dám bảo nôm na bao giờ.
« Nhiều câu thật đã nên thơ! »

Ông Xã-trưởng Saigon cấm ném giấy cáo-bạch trong các phố

Quan Thống-đốc Nam kỳ vừa chuẩn y một bản nghị-định của ông Xã-trưởng (Đốc-lý) Saigon cấm ở đấy không được ném các giấy cáo-bạch hoặc chương-trình các rạp hát, hay chớp bóng ở trên đường cái.

Nguyên là các giấy ấy ném xuống đường cái, bị người qua lại xéo chân vào coi rất bẩn thỉu, nhiều khi trẻ con lại đua nhau ra nhặt bị các xe đi dằng sau đè phải, thì lâm ngăn trở cho sự đi lại.

LỊCH CỦA NHÀ IN TRUNG-BẮC

Lịch của nhà in bản quán có ngày tây, ngày ta, ngày tốt ngày xấu, như mọi năm sắp in xong. Ngài nào muốn đặt in hiệu riêng, xin cho biết ngay, kẻo chậm,

Tòa án Đại-hình

Việc giả-mạo và biển-thủ tại tòa sứ Moncay

Việc xử hôm thứ bảy

Việc giả mạo và biển thủ tiền công tại tòa sứ Yênbay, mấy chiều thứ bảy tòa mới xử xong, vì các cáo hồi mà Hội-đồng phải đáp có đến ngót 140 câu.

Tòa kết án như sau này:

M. Nguyễn-văn-Tạo được trắng án Lưu-đình-Bao phải một năm tù và 100 quan.

* * *

Sáng hôm nay tòa xử những việc sau này:

Ngày mồng một tháng 2 năm 1929, hai viên thư-ký phòng Kế-toán tòa Sứ Moncay xét sổ sách thấy khoản thu tiền thuế xe tay không đúng mới đem đến hỏi M. Nguyễn-đức-Huyên tỉnh Nam-định là người chuyên làm về việc ấy. Hỏi vận mãi thì Huyên mới chịu thú nhận chót biển thủ số tiền thuế xe thu về tháng 9, tháng 10, tháng 11, tháng 12 năm 1928 và tháng giêng năm 1929. Xét ra thì những chữ xe nộp thuế mà Huyên không đưa phải lai cho họ, cứ bảo sẵng: tiền thuế đã biên vào sổ thì không cần phải lấy phải lai nữa.

Sau lại xét ra được Huyên còn bền thủ nhiều mối tiền khác nữa. Đáng lẽ những số tiền thu được thì ở phòng kế-toán phải kê vào một tờ giấy rồi đem nộp kho bạc lấy giấy phải lai mới phải. Nhưng vì phòng kế-toán sợ ý không chịu lấy giấy phải lai nên Huyên mới có thể giữ lấy những số tiền thuế ấy tự tiêu. Xét ra y biển thủ mất 104$00 là tiền thuế xe về tháng 9 năm 1938, 94$40 là tiền phạt vi-cảnh và tiền thuế súng; 55$65 là tiền của tòa án nộp và 390$00 là tiền thuế xe về tháng 10, tháng 11, tháng 12 năm 1928 và tháng giêng năm 1929. Về số tiền sau cùng, Huyên thu không đưa phải lai cho các chủ xe, nên các chủ xe lại phải nộp lần nữa. Cộng về 3 số tiền trên thì ông chủ phòng kế-toán và ông chủ kho-bạc, phải chịu trách nhiệm, đã phải bồi thường đến vào rồi.

Xét ra Huyên lại còn biển-thủ cả tiền lương hưu trí của lính nữa. Những người lính mới về hưu trong khi đợi sổ lĩnh tiền, thì cứ ba tháng ở phòng kế-toán tạm phát cho họ một số tiền, kém số tiền của họ được lĩnh. Đến lúc họ nhận được sổ rồi, tới kỳ họ đến thì họ được lĩnh cả số lương mới cùng cả số tiền trừ số tiền tạm phát trước, còn thiếu của họ nữa. Nhưng tới kỳ những người lính đến lĩnh, thì Huyên chỉ phát lương mới mà thôi, còn bao nhiêu số tiền thiếu thì giữ tự tiêu. Về phần giấy mà thuộc về số tiền còn thiếu của những người lính thì Huyên mạo tên ký cái những người ấy, rồi đem đến kho-bạc lĩnh. Trong những người lính cũng có người đến hỏi số tiền còn thiếu thì Huyên lại bịa ra rằng chưa thể lĩnh được vì sổ livret của họ bên làm tên nên phải gửi về bên Pháp chữa lại. Xét ra về việc đó tại Huyên biển thủ tất cả là 456$16.

Hỏi Nguyễn-đức-Huyên đã thú nhận hết mọi lẽ, hiện đã bị tố rõ cách thức giả mạo để làm để biển thủ các số tiền ấy thế nào. Huyên khai rằng vì công nợ nên có lấy vào tiền kết đem đánh bạc mong được đền trả nợ, song không may thua bạc cả, nên không có tiền đền.

Nguyễn-đức-Huyên trước chưa can án bao giờ, nhưng [illegible] tại tòa Sứ ở tỉnh Tuyên-quang cũng đã phạm một việc giống như việc này rồi.

Tòa xét xong phạt Nguyễn-đức-Huyên phải 2 năm tù và 100 quan.

Một việc án mạng

Chồng cố giết vợ hay là đánh lầm?

Hàng nghe bên tai: Vợ thuốc chồng, vợ cắt cổ chồng, vợ âm mưu với trai để giết chồng; chồng ít nghe chồng giết vợ. Nhưng trái lại, ở cái buổi mạt kiếp này, nhân tâm điên đảo, thế sự phân vân: kia trời còn khi mưa khi nắng không chừng thì việc người hỗ để hoài một mực? Bởi thế nên mới đây tại làng Tân-Trung tổng Mỉc-quôi (Bentre) có xảy ra một vụ án mạng là chồng đánh vợ chết tại trận. Người thủ điền tường chính là cụu xã-trưởng Cầm.

Nguyên vị xã-trưởng này có 1 người vợ tên là thị Biên, cùng nhau ăn ở đã được đôi ba mặt con, cảnh gia đình rất êm đềm khoái lạc. Rồi tay! con ma ác nghiệt nó khéo dắt lối đem đường làm cho sự khoái lạc êm đềm kia chưa được bao lâu, mà đã bị cái màng rắc rối bi ai nó che phủ.

Chính là hồi xảy ra vụ này nhằm lối 3 giờ rưỡi khuya, đêm 5 rạng mọc 6 Septembre 1929, chẳng rõ vì sao mà xã Cầm lại dùng nêm cồng đánh vợ là thị Biên chết tại chuồng trâu, không trối một lời gì được.

Hay tin này làng lồng đến lấy ăn-kết (enquête) theo như lời xã Cầm khai: Đêm ấy anh ta ngủ tại chuồng trâu, chẳng rõ người vợ lò mò xuống làm chi, nên ta lầm tưởng là ăn trộm, mới rút nêm cồng đánh phải nhằm màng tang người vợ...

Với việc này, dư luận công chúng ở làng ấy rất xôn xao; kẻ cho lời khai của xã Cầm là thật. Còn người nói cái thị Biên bỗ mình đây cũng vì ghen chồng có tư tình với một ả nào đó. Khi hay tin chắc chắn thì lửa ghen cô ta bật cháy lên, chẳng còn biết sự gì là khôn dại, nên xách giao chém chồng lúc ban đêm; sự bất đắc dĩ xã Cầm mới đánh lại. Tuy nhiên, cái dư luận ấy cũng còn mơ hồ lắm!

Qua hôm sau có quan Chủ-quận Mocay với quan thầy thuốc đến tận nơi khám nghiệm. Còn xã Cầm đã bị giải lên Tòa và tống giam hôm bữa thứ hai 9 Septembre.

Việc này quan Bồi-thẩm còn đương tra hỏi chưa biết làm sao. Nếu được tin sẽ đăng thêm.

C. L.

VIỆC HANOI

THỜI TIẾT

Lúc 10 giờ sáng: 27 độ

Hội-đồng chính-phủ

Chừng sang hạ tuần tháng octobre này, nghĩa là cách một tháng sau khi hội-đồng kinh-tế, thì Hội-đồng chính-phủ sẽ họp tại phủ Toàn quyền, do quan Toàn-quyền Pasquier chủ-tọa.

Còn ban thường-trực của hội-đồng chính-phủ thì đến ngày 30 septembre này sẽ họp, cũng do quan Toàn - quyền Pasquier chủ tọa.

Quan thống - sứ đãi tiệc ban trị-sự phòng Dân-biểu

Đến thứ tư 25 septembre này, quan Thống-sứ sẽ đãi tiệc tại qui - phủ để khoản đãi các ông trong ban trị-sự phòng dân-biểu Bắc-kỳ.

Trong khi dự tiệc, có phường nhạc của đội lính khố xanh cử nhạc.

Việc tăng thuế môn bài

Nghe nói quan Đốc-lý Delaille muốn làm cho sổ chi-thu của thành-phố được quân - bình, thì có định tăng các thứ thuế thổ-trạch, thuế lục-lộ, thuế chó, quan Đốc-lý lại định nay mai sẽ đề một ban hội-đồng xét về các hạng thuế môn-bài trong thành-phố.

Một tờ tuần báo mới

Bản báo vừa nhận mấy số đầu của báo « *Canh nông luận* » xuất bản tại Saigon, chủ-nhiệm là ông Trịnh-v-Hi. Báo này mỗi tuần lễ ra một lần vào ngày thứ bảy, giá bán đồng niên là 10 đồng.

Bản báo có lời mừng bạn đồng nghiệp mới ra đời.

TRUNG-BẮC HỌC-HIỆU

22, Rue Lamblot (PHỐ NHÀ THỜ)

Chương trình và giờ học y như các trường công Nhà-nước.

Có đủ các lớp kiêm-bị, từ đồng ấu (enfantin) đến cao đẳng (supérieur).

Ngày 2 Septembre khai trường. Học trò đến một mình, không có người nhà xin, cho thì vẫn học không phận.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Một cuộc ẩu đả kịch liệt

Chiều hôm thứ sáu vừa rồi, tại chùa An-biên, đường Sadi Carnot, ở trong đường công cấp, thì ngoài sân sảy ra cuộc ẩu-đả kịch liệt.

Nghe thấy tiếng đấm đá với tiếng thét mắng, mọi người đổ ào lại xem, thì ra mặt người lính mật-thám đương đánh nhau với ba bốn người khác. Người mật-thám bị bọn này đánh bị đau nặng.

Chưa biết nguyên do tự đâu mà sinh ra cuộc đánh nhau này. Người thì nói, người mật-thám đi xe tay từ 5 giờ đến 9 giờ tối, gặt tiền cờ ba hào. Người cu-li xe không nghe, người mật-thám liền đánh. Tức thì mấy người đứng ngoài can thiệp vào. Người thì nói, người mật-thám quyền rũ vợ người ta, nên bị đánh trả thù như thế.

Còn về phần người bị nạn, thì chỉ khai rằng bị đánh bất thần mà thôi.

Ba người nay định đi đâu?

Chuyến tàu *Gouverneur General Rouvre* ở Haiphong chạy vào Saigon kỳ vừa rồi, bắt được ba người đi lậu không có vé, tên là Hoàng-v-Châu, 32 tuổi, Triệu-Bát, 13 tuổi, Thức Đ.ên, 13 tuổi, cả ba người cùng quán ở Haiphong.

Những người này đã phải đem về Haiphong để tòa án xét xử.

Tin Trung-kỳ

HUẾ

Cuộc bầu cử đại-biểu dân Pháp ở Trung-kỳ

Đã có nghị định quan Thượng-thư thuộc-địa định đến ngày chủ-nhật 24 Novembre thì bầu cử chân đại-biểu dân Pháp ở Trung-kỳ tại Thượng-hội-đồng thuộc-địa thay M. de Monpezat.

THANH HÓA

Bão

Không thấy năm nào mà lắm bão như năm nay. Hễ mỗi một lần bão thì lại lo một lần lụt. May mắy lần trước đầu qua khỏi cái nạn lụt lội còn lần này thì chưa biết ra sao, nên thiên hạ còn đương lo lắm. Bắt đầu bão từ tám giờ tối hôm 20 Septembre mãi đến 4 giờ chiều ngày 21 mới yên; tuy nhà cửa không bị hư hại gì, song cây cối cũng [illegible] phiền cho nhiều nơi trong nhà cũng tựa như ngoài sân việc lụt thì còn phải đợi vài ngày nữa mới biết là xem nước trên rừng chảy xống có nhiều không. Đê điều thì xem chừng cũng chắc đêm không sợ vỡ, nhưng chỉ sợ nước to quá chân qua đê thì không tài nào mà giữ được. Nếu trời đừng mưa nữa thì cũng không ngại mấy. Tuy thế nào mặc lòng trận bão này làm thiệt hại mùa màng hơn cả, vì đương lúc lúa trổ bông bị bão làm lép mất hết, những nơi thấp thì bị ngập nơi cao thì bị dập nát, cho nên cái cơ đói kém đã trông thấy quả nhiên rồi.

LỆ MUA BÁO

Xin chẩu lại đề các ngài duyệt-báo biết rằng: tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các hiệt-quý ông nào mua thì gửi tiền cho bổ không có tiền gửi theo giấy mua thì bản-quán không trả lời. Mua báo thì tính từ rằm hoặc mồng một thôi; khi ở đi cho gọn

SINH, TỬ, GIÁ THÚ

SINH

Vũ-phương-Chi, con M. Vũ-qui-Mỹ, 25 tuổi, thương-tá, ở 49 Đ.ê de Lagrée.

Lê-xuân-Hải, con M. Lê-xuân-Bảo, 25 tuổi, tá sự C. C., ở 81 hàng Bạc.

Lê-văn-Vinh, con M. Lê-văn-Tri, 36 tuổi, buôn bán, ở 93 hàng Bạc.

Lê thị Nguyệt-Minh, con M. Lê-gia-Hy, 22 tuổi, thư ký, ở 45 hàng Khoai.

Phùng-lê-Hồng, con M. Phùng-gia Hưng, 20 tuổi, buôn bán, ở 105 hàng Gai.

Dương-trong-Đạt, con M. Dương-văn-Vy 24 tuổi, thợ dán, ở 73 hàng Đồng.

Phùng văn-Quang, con M. Phùng-văn-Nhạc, 34 tuổi, buôn-bán, ở 26 hàng Bát.

Trần-thị-Hiền, con M. Trần-văn-Khánh, 30 tuổi, thư ký, ở 22 Đỗ-hữu-Vị.

Lê-bá-Đinh, con M. Lê-bá Giệp, 36 tuổi, thư ký, ở làng Hữu-Tiệp.

Nguyễn-tri-Trung, con M. Nguyễn-khắc-Tăng, 28 tuổi, buôn bán, ở 45 Citadelle.

Vũ thị Yến, con M. Vũ-Nữu-Bằng, 25 tuổi, bán bán, ở 66 hàng Đào.

Nguyễn-thị-Lợi, con M. Nguyễn-ngọc-Vân, 26 tuổi, làm nhà buôn, ở 158 Bờ-sông.

Trần trung-Thu, con M. Trần-văn-Viêm 28 tuổi, buôn bán, 13 R. de Miribel.

Trần-thị-Huệ, con M. Trần-văn-Hồng, 31 tuổi làm ruộng, ở 104 Reinach.

Trần-tuấn-Nam, con M. Trần-văn-Bằng, 25 tuổi, tá sự, ở 49 hàng Than.

Nguyễn-hữu-Diện, con M. Nguyễn-ngọc-Đường, 34 tuổi, buôn bán, ở 132 n.5 Tânhưng.

Đào-thị-Nguyệt, con M. Đào-huy-Trung, 25 tuổi, buôn bán, ở 3 phố nhà thương Khách.

Nguyễn-thị-Tích, con M. Nguyễn-văn-Hữu, 35 tuổi, làm bếp, ở 1 hàng Bún.

Vũ-thị-Tý, con M. Vũ-văn-Tuân, 41 tuổi, lý-trưởng, ở Place Berthe de Vie'ers.

Nguyễn-văn-Thinh, con M Nguyễn-văn-Sin, 31 tuổi, bồi, ở Cổ-giám.

TỬ

M. Ngư c-văn-Chúc, 25 tuổi, buôn bán, ở 58 phố hàng Thiếc.

M. Vũ-văn-Xuyến, 74 tuổi, ở Vân-hồ.

M. Hoàng-bá-Giu, 56 tuổi, làm nhà buôn, ở 23 Mê-máy

Các cuộc vui tối nay

Cinéma Palace : Cadet d'eau douce
Cinéma Tonkinois : La maison du mystère
Cinéma Pathé : Un chapeau de paille d'Italie

Tin-tức về việc thương-mại

GIÁ THÓC GẠO :

[illegible]		[illegible]	[illegible]
—	nhì,	—	10 40
—	ba,	—	9 70
Thóc hạng nhất,		—	6 40
Bắp ngô		—	6 50

GIÁ BẠC

Kho Nhà-nước : 10 f. 85.

TIN TÀU

Tàu *Cap Padaran* đã ở Marseille chạy ngày 30 Août đi Port Saïd.

Tàu *Forbin* ở Marseille đã chạy ngày 2 Septembre đi Port Saïd.

Tàu *André Lebon* ở Marseille đã chạy ngày 6 Septembre sang Tàu và Nhật.

Tàu *Compiègne* ngày 11 Septembre đã từ Marseille chạy sang Đông dương.

Tàu *G. G. Roume* chở thư sang Pháp, đến ngày thứ năm 26 Septembre hồi 6 giờ, sẽ từ Haiphong chạy đi Tourane, Qui-nhơn và Saïgon.

(Tới Saigon, có chuyến thư sang tàu Sphinx » chứng 30 Septembre thì chạy).

Thư từ gửi sang Pháp, ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong ngày 25 Septembre, chuyến xe lửa số 7, hồi 20 giờ 4 phút.

Tàu *Amboise* chở bưu-kiện sang Pháp và thư từ gửi đi Tourane, Saigon, Côte des Somalis, Réunion và Madagascar, đến ngày 29 Septembre hồi 7 giờ sẽ biệt Haiphong, chạy đi Tourane và Saigon.

Thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong ngày 28 Sep'embre, chuyến xe-lửa hồi 20 giờ 4 phút.

Tàu *Menado Maru* đến ngày 25 S p'embre sẽ chạy đi Hongkong, ghé Packhoi và Hoihow.

Tàu *Canton* đến ngày thứ tư 25 Septembre hồi 10 giờ sẽ biệt Haiphong chạy thẳng đi Hongkong.

Thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong ngày 24 Septembre, chuyến xe-lửa 20 giờ 4 phút.

CÁC VIỆC LĨNH TRƯNG VÀ ĐẤU GIÁ

Ngày 1er Octobre 1929, hồi 16 giờ. — Tại sở Lục-lộ Bắc-kỳ, ở Hanoi, đấu-giá mua nhựa « Asphalte » để trải trên các đường thuộc địa và trong xứ trong năm 1930.

Ký quỹ tạm 2000$00.

Điều lệ để tại sở Công-chính Hanoi, và sở Hàng-hải Haiphong.

Ngày 9 Octobre 1929 hồi 9 giờ. — Tại sở Hỏa-xa Vinh đấu giá làm đường và nhà ở về lot thứ ư (k km 0 + 480 đến 16 + 000 T. K) đường Tân-Ấp — Thakhek.

Ký quỹ tạm 6.500 $

Điều lệ để tại sở Hỏa-xa Vinh, sở Công-chính Hanoi, sở Công-chính Saigon.

Ngày 28 Novembre 1929 hồi 9 giờ.—Tại sở Hỏa-xa ở Hanoi, đấu giá mua 40.000 khối dầu dùng cho các máy cần xô-hỏa-xa đạo bắc : 30.000 kilos nộp tại Hanoi, và 10.000 kilos nộp tại Tourane.

Điều lệ để tại sở Hỏa-xa Hanoi, sở hàng hải Haiphong, và sở Hỏa-xa Tourane.

LA COMPOSITION FRANÇAISE aux examens franco-annamites
của M. L. HOULLIER
Giáo-sư trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam
Bán tại nhà in bản-quán
Giá mỗi quyển . . . 0 $ 30
Tiền cước mỗi quyển . 0 . 15

CÁC BÀ NUÔI TRẺ !

Nên giữ cho trẻ được khỏe mạnh !

Cả một đời đứa trẻ về sau, là tùy ở cách nuôi nó khi mới lọt lòng ra trong mấy tháng đầu

Xin các bà chớ có lấy tính-mạng con mà làm một việc thí-nghiệm. Chỉ sai lầm một thí là hại cả một đời người nó ngày sau. Hễ nuôi lấy được con thì phải cố sức mà nuôi. Trừ ra trời bắt tội phải yêu đuôi không được cái hạnh-phúc nuôi con lấy, bây giờ thì nên dùng ngay thứ

sữa đặc có chế đường

hiệu CON-CHIM *(Nestlé)*

Khắp trong thế giới đâu-đâu cũng dùng nó mà nuôi trẻ.

ĐÃ XUẤT BẢN :

TRUYỆN MAO-NHÂN

(LES AGOUGLOUS)

Dịch-giả : PHÙNG-HUY-BÍCH

Giá bán. . . . . 0 $ 25
Tiền cước gởi Recommandé . . . . . 0 $ 13

Bán buôn và bán lẻ tại bản-quán.

Ai có máy móc hỏng thì nên đến :
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Lưu thanh tốt nhất bán và cho thuê ở :
Etablissements Indophono
Xem cáo bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn đi giầy dẹp tất dẹp thì nên đến :
G. M. R.
Demange
Xem cáo bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai không có vốn buôn bán làm ăn thì nên đến :
Banque de l'Indochine
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Sữa tốt nhất thì có những : Hiệu Nestlé
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Xe đạp tốt nhất thì có :
MM. Deleule & Detouillon
Debiolle
Trúc-Thành
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồng hồ bút máy thì nên đến :
G. M. R.
Phúc-Vinh
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn giả hóa trẻ ăn uống như thường thì nên đến :
Hiệu giêng răng
Trần-quang-Minh
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồ đẹp thì nên đến :
G. M. R.
Nhà tăm tăm
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn uống rượu, hút thuốc lá, xơi đồ hộp thì nên đến :
G. M. R.
L. U. C. I.
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn thừa [illegible] đồi phong [illegible] nên gửi nên đến :
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn tiêu khiển buổi tối thì đi xem :
Cinéma Palace
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Chè ngon nhất thì hiệu :
Ninh-Thái
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn dùng thuốc tây thì nên đến :
Pharmacie Montés (Nhà ba chuông)
— Chassagne (Phố hàng Khay)
— Gillet (Vinh)
M. Hélary (Haiphong)
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai có bệnh thì nên đến phòng khám bệnh :
Quan Đốc-tờ : Loubet
— Piquemal
— Blot
Xem cáo bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai có đồ cũ và quốc trái muốn bán thì nên đến :
Hiệu Đức-Long
Hoàng xuân Lan
Xem cáo bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm bàn thì nên đến :
MM. Deleule & Detouillon
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn làm nhà xây bằng gạch tốt thì nên đến :
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồ vàng bạc ngọc ngà thì nên đến :
G. M. R.
Perrond
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Khăn mũ đẹp thì có :
Hiệu Hai Chinh
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn xem tiểu-thuyết, mua giấy bút thì nên đến :
Tân-Dân Thư Quán
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM

(Payements en timbres-postes)

Nhiều ông gửi tiền trả bản-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài trừ ra những tiền đổi chỗ ở, còn thì bản-quán không nhận tiền gì trả bằng con-niêm cả.

Số 23

THẤT-QUỐC-CHÍ
七國誌
(Tôn, Bàng diễn nghĩa)
孫龐演義
Lịch-sử tiểu-thuyết

(Truyện này mới đọc tưởng là hoang-đường, nhưng thật là được hết cái tâm lý của một hạng người có lòng ích kỷ)

NGUYỄN-ĐỖ MỤC dịch thuật

...chờ cho tai qua nạn khỏi, chỉ vì Chu tướng-quân không nghe lời tôi, mà ngày nay phải gặm ở nơi ngục thất.

Lưu phu-nhân nghe nói vội vàng sụp lạy mà rằng:

—Tôi muốn tìm hồi tiên-sinh, cho nên phải mượn tiếng phát tiền làm phúc mà đến đây. Dám xin tiên-sinh dủ lòng thương mà cứu cho phu-quân tôi, ơn ấy không bao giờ tôi dám quên vậy.

Tôn-tẫn nói:

—Phu-nhân cứ về, tôi sẽ liệu kế!

Lưu phu-nhân vâng lời trở về. Hồi ấy nhà đến hôm ấy, Tôn-tẫn ở trong [illegible]-đề-viện, miệng đọc thần-trú, hóa phép thần-thông thì bỗng thấy về phía đông-nam có một cái quả tròn đỏ rực; về phía tây-nam có một cái quả tròn trắng ngần, đều lăn cả đến trước mặt Tôn-tẫn.

Tôn-tẫn thu lấy, rồi tra cả vào trong tay áo. Nguyên hai cái quả tròn ấy, tức là hai vừng mặt trời và mặt trăng, bấy giờ thành ra đều chui vào trong tay áo của Tôn-tẫn. Ngày hôm sau, vua Ngụy ra ngự triều, mãi đến khi tan triều mà trời vẫn chưa thấy sáng.

Vua Ngụy hỏi các quan văn vũ triều-thần rằng:

—Mọi ngày quả-nhân ra ngự triều thì trời cũ sáng rồi, hôm nay không hiểu bởi cớ sao lại tối-tăm mãi như thế nầy. Không hiểu bây giờ là giờ gì rồi?

Các quan tôn thiên-văn tâu rằng:

—Muôn tâu bệ-hạ! Bây giờ là giờ thìn.

Vua Ngụy nói:

—Quái-lạ! giờ thìn mà sao vẫn chưa trông thấy sáng mặt trời.

Các quan tâu rằng:

—Hôm nay không những trong triều tối tăm mà thôi, dầu khắp trong dân-gian đều đan cũng như thế cả.

Vua Ngụy giật mình kinh-hãi mà hỏi rằng:

—Các quan có hiểu là vì duyên-cớ làm sao không?

Các quan văn vũ triều-thần đều ngơ-ngẩo nhìn nhau, không ai biết trả lời ra thế nào.

Vua Ngụy ngẫm-nghĩ hồi lâu, rồi nói:

—Hay là vì trong ngục-thất có kẻ nào oan-ức mà chưa được tha, cho nên sinh ra cái tai-biến này!

Vua Ngụy tức thì thảo một tờ chiếu ân xá, phàm người bị giam trong các ngục-thất, bất-cứ thành án hay chưa thành-án, đều được khoan-tha cho tất cả. Tôn-tẫn ở trong Ty-điền-viện lại hóa phép làm cho vừng kim-ô đỏ rực giữa trời.

Vua Ngụy thấy vậy, xiết bao mừng-rỡ. Chu-hợi nhớ có tờ chiếu ân-xá thành ra đang ở trong ngục-thất, bỗng được khoan tha. Vua Ngụy lại gia ân cho được phục chức như cũ. Chu-hợi về đến trong phủ, trông thấy Lưu phu-nhân liền khóc lóc tuỗ-than.

Lưu phu-nhân nói:

— Pau-quân ơi! Chỉ vì phu-quân không tin số-mệnh, mà gây ra cái tai vạ nầy. Ngày nay phu-quân có biết là ai cứu cho mình khỏi chết đó không?

Chu-hợi nói:

— Nhờ có tờ chiếu ân xá của triều-đình, mà ta mới được khỏi chết.

Lưu phu-nhân nói:

Phu-quân không biết rõ đề tôi nói cho mà nghe. Nguyên tôi thấy phu-quân bị nạn, mới mượn tiếng phát tiền làm phúc, mà đến Ty-điền-viện để tìm hồi Tôn tiên-sinh. Tôn tiên-sinh liền hóa phép thu lấy nhật trời và mặt trăng, làm cho trời đất tối-tăm, vì thế mà triều đình phải ban tờ chiếu ân xá, để khoan tha cho các tội-nhân đó.

Chu-hợi kinh ngạc mà rằng:

— Nếu vậy thì cái ơn Tôn tiên-sinh đối với ta, khác nào như tái-sinh phụ mẫu, ta biết lấy chi mà báo-đáp!

Lưu phu-nhân nói:

— Bây giờ ta làm thế nào mà đem được Tôn-tiên-sinh về đây, rồi ngày đêm phụng-dưỡng, để trả ơn người, thì lòng ta mới khỏi áy-náy. Vả có việc gì nguy cấp, ta có thể cùng tiên-sinh thương-lượng được.

Chu-hợi nói:

— Phu-nhân nghĩ rất phải! Nhưng bây giờ ta đi đến Ty-điền viện thì việc ấy tất lộ ra mất, biết làm thế nào?

Lưu phu-nhân nói:

— Tôi có một kế. Bây giờ ta tải mấy bì gạo đến Ty-điền-viện, giả-cách nói là trong khi phu-quân bị bệnh, có khẩn nguyện qui-thần, xin cho tai qua nạn khỏi. Ngày nay nhân gặp triều-đình ân-xá, mà bao nhiêu những kẻ tù-tội đều được khoan-tha. Vì thế bây giờ ta đem gạo đến Ty-điền-viện, cấp phát cho kẻ cùng khổ, để gọi là tỏ chút lòng làm phúc. Rồi nhân đó mà nói với Tôn tiên-sinh, xin đón tiên-sinh về nhà mà phụng-dưỡng.

Chu-hợi nói:

— Kế ấy rất diệu!

Đến sáng ngày hôm sau, Lưu phu-nhân sai người nhà đóng mấy tạ gạo đem thổi cơm, rồi nấm lại mà sai gia-đồng tải đến Ty-điền-viện. Lưu phu-nhân thân hành đến để phát cơm.

Khi phát xong, phu nhân lại đến gần bên cạnh, sẽ nói với Tôn-tẫn rằng:

— Đa-tạ tiên-sinh đã cứu cho phu-quân tôi khỏi chết. Đáng lẽ phu-quân tôi thân hành đến đây để bái-tạ tiên-sinh mới phải, nhưng ngặt vì còn phải giữ kín, kẻo sự tiết-lộ có-mưu, vậy có sai tôi giả-cách đi phát cơm làm phúc, mà hầm-bạch với tiên-sinh, muốn đón tiên-sinh về nhà để phụng-dưỡng, gọi là một chút báo-đền.

Tôn-tẫn nói:

— Cảm ơn phu-nhân, bây giờ tôi chưa thể đi được, vậy xin hẹn đến ngày mộng ngọ về hạ-tuần tháng nầy thì Chu tướng-quân cứ đến miếu thờ Ngô-khởi mà đợi tôi ở đó.

Lưu phu-nhân nói:

— Tại sao tiên-sinh lại để đến bấy giờ mới đi? Tôn-tẫn nói:

— Ngày hôm ấy, Bàng-quyên sẽ lập kế phóng hỏa đốt Ty-điền-viện, định làm cho tôi chết cháy. Vậy hôm ấy tôi trốn đi thì chẳng tưởng tôi chết cháy, mà không có ý nghi ngờ. Bây giờ tôi sẽ theo Chu tướng quân về trong phủ, việc nầy cần phải giữ kín lắm, chớ có tiết-lộ.

Lưu phu-nhân cáo từ trở về. Thấm-thoát thoi đưa, ngay qua tháng trọn, đến đến ngày mộng-ngọ về hạ-tuần tháng ấy, Chu-hợi theo lời hẹn trước, cùng gia-đồng rón-rén đến miếu thờ Ngô-khởi, để đón Tôn-tẫn.

Mãi đến buổi tối hôm ấy, Tôn-tẫn lại niệm chú thần-trú làm cho trời đất tối-tăm, rồi tay chống-cái nạng, đi thẳng đến miếu thờ Ngô-khởi, để tương-hội với Chu-hợi. Chu-hợi sụp lạy lạ ăn, rồi xin mời Tôn-tẫn về trong phủ.

Tôn-tẫn nói:

—Hãy thư-thả một chút, đợi cho Bàng-quyên phóng hỏa đốt Ty-điền-viện rồi, bây giờ hai ta sẽ cùng đi.

Hai người ngồi ở trong miếu mà cùng nhau lời-thuyết, đến hồi canh hai đêm hôm ấy, Bàng-quyên cùng bọn gia-đồng đem những cỏ khô cải nổ, cùng các vật dầu hỏa, đến Ty-điền-viện. Bàng-quyên khóa chặt các cửa lại, rồi phóng hỏa đốt xung quanh.

Gió cao ngọn lửa càng cao, tiếng kêu thấu đến tận trời, mọi khu nhà Ty-điền-viện, chỉ trong chớp mắt, đều cháy ra tro. Xét thương cho bao nhiêu những kẻ cùng khổ ở đây, đều bị chết cháy tất cả.

Tôn-tẫn trông thấy ngọn lửa bốc lên tức thì đi theo Chu-hợi về trong phủ.

(Còn nữa)

can thiệp vào. Người thì nói, người mật-thám quyền rũ vợ người ta, nên bị đánh trả thù như thế.

Còn về phần người bị nạn, thì chỉ khai rằng bị đánh bắt thân mà thôi.

Ba người này định đi đâu?

Chuyến tàu *Gouverneur General Roume* ở Haiphong chạy vào Saigon kỳ vừa rồi, bắt được ba người đi lậu không có vé, tên là Hoàng-v-Châu, 32 tuổi, Triệu-Bát, 13 tuổi, Thúc Dẻn, 13 tuổi, cả ba người cùng quán ở Haiphong.

Những người này đã phải đem về Haiphong để tòa án xét xử.

Tin Trung-kỳ

HUẾ

Cuộc bầu cử đại-biểu dân Pháp ở Trung-kỳ

Đã có nghị định quan Thượng-thư thuộc-địa định đến ngày chủ-nhật 24 Novembre thì bầu cử chân đại-biểu dân Pháp ở Trung-kỳ tại Thượng-hội-đồng thuộc-địa thay M. de Monpezat.

THANH HÓA

Bão

Không thấy năm nào mà lắm bão như năm nay. Hễ mỗi một lần bão thì lại lo một lần lụt: May mấy lần trước đâu qua khỏi cái nạn lụt lội còn lần này thì chưa biết ra sao, nên thiên hạ còn đương lo lắm. Bắt đầu bão từ lúc giờ tối hôm 20 Sep'embre mãi đến 4 giờ chiều ngày 21 mới yên: tuy nhà cửa không bị hư hại gì, song cây cối cũng [illegible] phiền cho nhiều nơi trong nhà cũng tựa như ngoài sân việc lụt thì còn phải đợi vài ngày nữa mới biết là xem nước trên rừng chảy xống có nhiều không Đê điều thì xem chừng cũng chắc đêm không sợ vỡ, nhưng chỉ sợ nước to quá chân qua đê thì không tài nào mà giữ được. Nếu trời đừng mưa nữa thì cũng không ngại mấy. Tuy thế nào mặc lòng trận bão này làm thiệt hại mùa màng hơn cả, vì đương lúc lúa trổ bông bị bão làm lép mất hết, những nơi thấp thì bị ngập nơi cao thì bị dập nát, cho nên cái cơ đói kém đã trông thấy quả nhiên rồi.

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các nghị đuyệt-báo Mỹ-Tho rằng: tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các hiệt-quí ông nào mua thì gửi tiền nhà bổ không có tiền gửi theo giấy mua thì báo-quán không trả lời. Mua báo thì tính từ rằm hoặc mồng một tháng; xin ở đi cho mau

Điền bán, ở 66 hàng Đào.

Nguyễn-thị-Lợi, con M. Nguyễn-ngọc-Vân, 26 tuổi, làm nhà buôn, ở 158 Bờ-sông.

Trần-trung-Thu, con M. Trần-văn-Viên, 25 tuổi, buôn bán, 13 R. de Mériber.

Trần-thị-Huệ, con M. Trần-văn-Hồng, 31 tuổi làm ruộng, ở 104 Reinach.

Trần-tuấn-Nhã, con M. Trần-văn-Bảng, 25 tuổi, tá sự, ở 49 hàng Thau.

Nguyễn-hữu-Diện, con M. Nguyễn-ngọc-Đường, 34 tuổi, buôn bán, ở 132 n.ố Tâm-hưng.

Đào-thị-Nguyệt, con M. Đào-hay-Trung, 25 tuổi, buôn bán, ở 3 phố nhà thương Khách.

Nguyễn-thị-Tích, con M. Nguyễn-văn-Hữu, 35 tuổi, làm bếp, ở 1 hàng Bún.

Vũ-thị-Tý, con M. Vũ-văn-Tuân, 41 tuổi, lý-trưởng, ở Place Berthe de Vie'ers.

Nguyễn-văn-Chính, con M Nguyễn-văn-Sin, 31 tuổi, bồi, ở Cô-giám.

NỮ

M. Ngu.ễn-văn-Chúc, 25 tuổi, buôn bán, ở 58 phố hàng Thiếc.

M. Vũ-văn-Xuyến, 74 tuổi, ở Vân-hồ.

M. Hoàng-bá-Giu', 56 tuổi, làm nhà buôn, ở 23 Mê-mây

Các cuộc vui tối nay

Cinéma Palace : Cadet d'eau douce
Cinéma Tonkinois : La maison du mystère
Cinéma Pathé : Un chapeau de paille d'Italie

Tin-tức về việc thương-mại

GIÁ THÓC GẠO :

Gạo trắng nhất,	—	10 00
— nhì,	—	10 40
— ba,	—	9 70
Thóc hạng nhất,	—	6 40
Bắp ngô	—	6 50

GIÁ BẠC

Kho Nhà-nước : 10 f. 85.

TIN TÀU

Tàu *Cap Padaran* đi ở Marseille chạy ngày 30 Août đi Port Said.

Tàu *Forbin* ở Marseille đi chạy ngày 2 Septembre đi Port Said.

Tàu *André Lebon* ở Marseille đi chạy ngày 6 Septembre sang Tàu và Nhật.

Tàu *Compiègne* ngày 11 Septembre đi từ Marseille chạy sang Đông dương.

Tàu *G. G. Roume* chở thư sang Pháp, đến ngày thứ năm 26 Septembre hồi 6 giờ, sẽ từ Haiphong chạy đi Tourane, Qui-nhơn và Saigon.

(Tới Saigon, có chuyến thư sang Ai Sphinx ngày 30 Septembre thì chạy).

Thư từ gửi sang Pháp, ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong ngày 25 Sep'embre, chuyến xe lửa số 7, hồi 20 giờ 4 phút.

Ký quĩ tem 2000$00.

Điều lệ đã tại sở Công-chính Hanoi, và sở Hàng-hải Haiphong.

CÁC BÀ NUÔI TRẺ !

Nên giữ cho trẻ được khỏe mạnh !

Cả một đời đứa trẻ về sau, là tùy ở cách nuôi nó khi mới lọt lòng ra trong mấy tháng đầu

Xin các bà chớ có lấy tính-mạng con mà làm một việc thí-nghiệm. Chỉ sai lầm một thí là hại cả một đời người nó ngày sau. Hễ nuôi lấy được con thì phải cố sức mà nuôi. Trừ ra trời bắt tội phải yêu đuôi không được cái hạnh-phúc nuôi con lấy, bây giờ thì nên dùng ngay thứ

sữa đặc có chế đường

hiệu CON-CHIM *(Nestlé)*

Khắp trong thế giới đâu-đâu cũng dùng nó mà nuôi trẻ.

ĐÃ XUẤT BẢN :

TRUYỆN MAO-NHÂN

(LES AGOUGLOUS)

Dịch-giả : PHÙNG-HUY-BÍCH

Giá bán. . . . . 0$25

Tiền cước gởi Recommandé. . . . . 0$13

Bán buôn và bán lẻ tại bản-quán.

Ai không có vốn buôn bán làm ăn thì nên đến :

Banque de l'Indochine

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Sữa tốt nhất thì có những :

Hiệu Nestlé

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Xe đạp tốt nhất thì có :

MM. Deleule & Detouillon
Debiolle
Trúc-Thành

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồng hồ bát máy thì nên đến :

G. M. R.
Phúc-Vinh

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn giá hóa trẻ ăn uống như thường thì nên đến :

Hiệu giồng răng
Trần-quang-Minh

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồ đẹp thì nên đến :

G. M. R.
Nhà tăm tăm

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn uống rượu, hút thuốc lá, xơi đồ hộp thì nên đến :

G. M. R.
L. U. C. L

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn thừa [illegible] nên đến :

. . . . . .

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

— **Gillet (Vinh)**

M. Hélary (Haiphong)

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai có bệnh thì nên đến phòng khám bệnh :

Quan Đốc-tờ : Loubet
— Piquemal
— Blot

Xem cáo bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai có đồ cũ và quốc trắt muốn bán thì nên đến :

Hiệu Đức-Long
Hoàng xuân Lan

Xem cáo bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn săn bắn thì nên đến :

MM. Deleule & Detouillon

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn làm nhà xây bằng gạch lắt thì nên đến :

[illegible]

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồ vàng bạc ngọc ngà thì nên đến :

G. M. R.
Perroud

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Khăn mũ đẹp thì có :

Hiệu Mai Chinh

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn xem tiểu-thuyết, mua giấy bút thì nên đến :

Tân Dân Thư Quán

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM

(Paiements en timbres-postes)

Nhiều ông gửi tiền trả bản-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài trừ ra những tiền đổi chỗ ở, còn thì bản-quán không nhận tiền gì trả bằng con-niêm cả.

Số 23

THẤT-QUỐC-CHÍ

七國誌

(Tôn, Bàng diễn nghĩa)

孫龐演義

Lịch-sử tiểu-thuyết

(Truyện này mới đọc tưởng là hoang-đường, nhưng thật là được hết cái tâm lý của một hạng người có lòng ích kỷ)

NGUYỄN-ĐỖ MỤC dịch thuật

...chờ cho ta qua nạn khỏi, chỉ vì Chu tướng-quân không nghe lời tôi, mà ngày nay phải gặm ở nơi ngục thất.

Lưu phu-nhân nghe nói vội vàng sụp lạy mà rằng:

—Tôi muốn tìm Tôn tiên-sinh, cho nên phải mượn tiếng phát tiền làm phúc mà đến đây. Dám xin tiên-sinh đủ lòng thương mà cứu cho phu-quân tôi, ơn ấy không bao giờ tôi dám quên vậy.

Tôn-tẫn nói:

—Phu-nhân cứ về, tôi sẽ liệu kế!

Lưu phu-nhân vâng lời trở về. Hôm ấy là hôm ấy, Tôn-tẫn ở trong ngục đi ra-viện, miệng đọc thần-trú, hóa phép thần-thông thì bỗng thấy về phía đông-nam có một cái quả tròn đỏ rực; về phía tây-nam có một cái quả tròn trắng ngần, đều lăn cả đến trước mặt Tôn-tẫn.

Tôn-tẫn thu lấy, rồi ăn cả vào trong tay áo. Nguyên hai cái quả tròn ấy, tức là hai vừng mặt trời và mặt trăng, bấy giờ thành ra đều chui vào trong tay áo của Tôn-tẫn. Ngày hôm sau, vua Ngụy ra ngự triều, mãi đến khi tan triều mà trời vẫn chưa thấy sáng.

Vua Ngụy hỏi các quan văn vũ triều-thần rằng:

—Mọi ngày quả-nhân ra ngự triều thì trời đã sáng rõ, hôm nay không biết có sao lại tối-tăm mãi như thế này. Không hiểu bây giờ là giờ gì rồi?

Các quan tôn thiên-văn tâu rằng:

—Muôn tâu bệ-hạ! Bây giờ là giờ thìn.

Vua Ngụy nói:

—Quái-lạ! giờ thìn mà sao vẫn chưa trông thấy sáng mặt trời.

Các quan tâu rằng:

—Hôm nay không những trong triều tối tăm mà thôi, dầu khắp trong dân-gian đâu đâu cũng như thế cả.

Vua Ngụy giật mình kinh-hãi mà hỏi rằng:

—Các quan có hiểu là vì duyên-cớ làm sao không?

Các quan văn vũ triều-thần đều ngơ-ngác nhìn nhau, không ai biết trả lời ra thế nào.

Vua Ngụy ngẫm-nghĩ hồi lâu, rồi nói:

—Hay là vì trong ngục-thất có kẻ nào oan-ức mà chưa được tha, cho nên sinh ra cái tai-biến này!

Vua Ngụy tức thì thảo một tờ chiếu ân-xá, phàm người bị giam trong các ngục-thất, bất-cứ thành ân hay chưa thành-ân, đều được khoan-tha cho tất cả. Tôn-tẫn ở trong Ty-điền-viện lại hóa phép làm cho vừng kim-ô đỏ rực giữa trời.

Vua Ngụy thấy vậy, xiết bao mừng-rỡ Chu-hợi nhờ có tờ chiếu ân-xá thành ra đang ở trong ngục-thất, bỗng được khoan tha. Vua Ngụy lại gia ân cho được phục chức như cũ. Chu-hợi về đến trong phủ, không thấy Lưu phu-nhân liền khóc lóc thở-than.

Lưu phu-nhân nói:

— Phu-quân ơi! Chỉ vì phu-quân không tin số-mệnh, mà gây ra cái tai vạ này. Ngày nay phu-quân có biết là ai cứu cho mình khỏi chết đó không?

Chu-hợi nói:

— Nhờ có tờ chiếu ân xá của triều-đình, mà ta mới được khỏi chết.

Lưu phu-nhân nói:

Phu-quân không biết rõ đó tôi nói cho mà nghe. Nguyên tôi thấy phu-quân bị nạn, mới mượn tiếng phát tiền làm phúc, mà đến Ty-điền-viện để tìm hỏi Tôn tiên-sinh. Tôn tiên-sinh liền hóa phép thu lấy mặt trời và mặt trăng, làm cho trời đất tối-tăm, vì thế mà triều đình phải ban tờ chiếu ân xá, để khoan tha cho các tội-nhân đó.

Chu-hợi kinh ngạc mà rằng:

— Nếu vậy thì cái ơn Tôn tiên-sinh đối với ta, khác nào như tái-sinh phụ mẫu, ta biết lấy chi mà báo-đáp!

Lưu phu-nhân nói:

— Bây giờ ta làm thế nào mà đem được Tôn-tiên-sinh về đây, rồi ngày đêm phụng-dưỡng, để trả ơn người, thì lòng ta mới khỏi áy-náy. Về sở việc gì nguy cấp, ta có thể cùng tiên-sinh thương-lượng được.

Chu-hợi nói:

— Phu-nhân nghĩ rất phải! Nhưng bây giờ ta đi đến Ty-điền viện thì việc ấy tiết lộ ra mất, biết làm thế nào?

Lưu phu-nhân nói:

— Tôi có một kế. Bây giờ ta tải mấy bị gạo đến Ty-điền-viện, giả-cách nói là trong khi phu-quân bị bệnh, có khấn nguyện qui-thần, xin cho tai quan nạn khỏi.

Ngày nay nhân gặp triều-đình ân-xá, mà bao nhiêu những kẻ tù-tội đều được khoan-tha. Vì thế bây giờ ta đem gạo đến Ty-điền-viện, cấp phát cho kẻ cùng khổ, để gọi là tỏ chút lòng làm phúc. Rồi nhân đó mà nói với Tôn tiên-sinh, xin đón tiên-sinh về nhà mà phụng-dưỡng.

Chu-hợi nói:

— Kế ấy rất diệu!

Đến sáng ngày hôm sau, Lưu phu-nhân sai người nhà đóng mấy tạ gạo đem thổi cơm, rồi nấu lại mà sai gia-đồng tải đến Ty-điền-viện. Lưu phu-nhân thân hành đến để phát cơm.

Khi phát xong, phu nhân lại đến gần bên cạnh, sẽ nói với Tôn-tẫn rằng:

— Đa-tạ tiên-sinh đã cứu cho phu-quân tôi khỏi chết. Đáng lẽ phu-quân tôi thân hành đến đây để bái-tạ tiên-sinh mới phải, nhưng ngặt vì còn phải giữ kín, kẻo sự tiết-lộ cơ-mưu, vậy có sai tôi gia-cách đi phát cơm làm phúc, mà bẩm-bạch với tiên-sinh, muốn đón tiên-sinh về nhà để phụng-dưỡng, gọi là một chút báo-đáp.

Tôn-tẫn nói:

— Cảm ơn phu-nhân, bây giờ tôi chưa thể đi được, vậy xin hẹn đến ngày mậu-ngọ về hạ-tuần tháng này thì Chu tướng-quân cử đến miếu thờ Ngô-khôi mà đợi tôi ở đó.

Lưu phu-nhân nói:

— Tại sao tiên-sinh lại để đến hôm ấy mới đi? Tôn-tẫn nói:

— Ngày hôm ấy, Bàng-quyên sẽ lập kế phóng hỏa đốt Ty-điền-viện, định làm cho tôi chết cháy. Vậy bảm ấy tôi trốn đi thì chúng tưởng tôi chết cháy, mà không có ý nghi ngờ. Bây giờ tôi sẽ theo Chu tướng quân về trong phủ, việc này cần phải giữ kín lắm, chớ có tiết-lộ.

Lưu phu-nhân cáo từ trở về. Thấm-thoắt thoi đưa, ngày qua tháng trọn, đến ngày mậu-ngọ về hạ-tuần tháng ấy, Chu-hợi theo lời hẹn trước, cùng gia-đồng rón-rén đến miếu thờ Ngô-khôi, để đón Tôn-tẫn.

Mãi đến buổi tối hôm ấy, Tôn-tẫn lại niệm câu thần-trú làm cho trời đất tối-tăm, rồi tay chống-cái nạng, đi thẳng đến miếu thờ Ngô-khôi, để tương-hội với Chu-hợi. Chu-hợi sụp lạy ta ân, rồi xin mời Tôn-tẫn về trong phủ.

Tôn-tẫn nói:

—Hãy thu-thả một chút, đợi cho Bàng-quyên phóng hỏa đốt Ty-điền-viện rồi, bây giờ hai ta sẽ cùng đi.

Hai người ngồi ở trong miếu mà cùng nhau trò-truyện. đến hồi canh hai đêm hôm ấy, Bàng-quyên cùng bọn gia-đồng đem những cỏ khô cải nổ, cùng các vật dầu hỏa, đến Ty-điền-viện. Bàng-quyên khóa chặt các cửa lại, rồi phóng hỏa đốt xung quanh.

Gió cao ngọn lửa càng cao. tiếng kêu thấu đến tận trời, một khu nhà Ty-điền-viện, chỉ trong chớp mắt, đều cháy ra than. Xét thương cho bao nhiêu những kẻ cùng khổ ở đây, đều bị chết cháy tất cả.

Tôn-tẫn trông thấy ngọn lửa bốc lên tức thì đi theo Chu-hợi về trong phủ.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

Nhà-Giống-Răng

Trần-Quang-Minh

199, Rue du Coton, 199

Tonkin Hanoi

GIỐNG RẾT MỚI VỀ

Bản hiệu mới nhận được nhiều hàng lạ, các thứ mũi máy quần áo tây rất đẹp cai cắt khéo, làm cẩn thận được vừa ý các ngài, giá tính phải chăng.

Xin các ngài chiếu cố tới bản hiệu mới rõ.

BẢO-AN

29, Rue du Coton, Téléphone N° 610

HANOI

Urocédrol Gallo.

Thuốc mới trừ bệnh lậu, chế bằng Essence de Cédrus Atlantica. Tốt hơn các thứ thuốc đàn-hương không bao giờ làm đau thận, oà trị bệnh rất chóng

BÁN TẠI

Hanoi, hiệu Chassagne.

Haiphong, hiệu Froesmiche

Bút Máy

tiện giùng, bền, giá hòn mọi thứ khác.

Thứ bút này trong có ống cao xu nhưng không có lò so nên cao xu không hỏng. Lấy mực lối mới bằng hơi. Ngòi chế bằng chất kim thục, không rỉ, dùng bền.

Mỗi cái cả cuốc 1$80

Ngòi không mỗi cái 0.20

Cặp bút mỗi cái 0.30

Phúc Vinh

17 R. Sàm-Công

Hanoi

Ngay rạp Quang-Lạc

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

Bán chiếu khách trong một tháng!!

Xe HÒNG-HÀNG và LE COQ

Bánh mạ kẽn guidon carré, 1 frein. . . . . 26$75

Guidon double frein anglais rất tốt. 28.75

Xe ô-tô cho thuê đi đường xa

Như: HÀ-GIANG, BẮC-QUANG, SAIGON, HUẾ, v. v.

Giá tính rất hạ!!

Hỏi tại: Hiệu THÚC-THANH (Phố Cửa Nam)

HANOI, n° 59 bis, Rue Neyret — TÉLÉPHONE N°

Succursale TUYÊN-QUANG, n° 75, Avenue Duchesne (Phố Tam cờ)

ĐÃ TÁI BẢN XONG:

Sách

« Việt-Nam Sử-Lược »

(Histoire de Viêt-Nam)

Soạn-giả: TRẦN-TRỌNG-KIM

QUYỂN HẠ

Nam-Bắc phân-tranh thời đại. — Cận-kim thời đại

Có sửa đổi lại rất cẩn-thận — Có hình các vua, các danh-nhân cùng các lăng miếu di tích cổ nước Nam, và các tướng nước Pháp. — Lại thêm cả cái niên-biểu kê rõ các đời vua nước Nam, nước Tàu và nước Pháp

Giá: 1$00

Bán buôn và bán lẻ tại bản-quán

Đoàn-thiên tiểu-thuyết

Bằng tiền nhận-từ

(Tiếp theo)

Quách Kiều nói:

Mười sáu lạng bạc có là bao nhiêu, xin cụ cứ cầm trái cho cụ ra, để tôi nộp thuế giúp.

Mới xong liền trò tay vào tái lấy ra mười lạng bạc, đưa cho ông cụ-già mà nói rằng:

Cụ hãy cầm lấy mười lạng bạc này. Còn sáu lạng nữa, mời cụ đến chơi cửa hàng tôi, tôi sẽ đưa nốt số cụ đem đi nộp thuế.

Cụ-già cầm lấy mười lạng bạc, lễ tạ mà nói rằng:

Ngài cứu cho tôi được toàn tính-mạng, tôi không biết lấy gì báo đáp lại được. Xin chàng nghĩ sinh quý tử, đỗ cử-nhân đỗ tiến-sĩ, hiển vinh đời đời.

Người thiếu nữ quỳ xuống đằng sau cụ-già, chắp tay lễ tạ Quách-Kiều.

Quách-Kiều đỡ tay hai cha con nàng đứng dậy nói rằng:

Tôi giúp đỡ chẳng có bao nhiêu, kết tiệt phải phiền như thế.

Bèn mời cụ-già với người con-gái đến chơi cửa hàng mình, sai Quách-Phúc lấy ra mười lạng bạc nữa, đưa cho cụ-già mà nói rằng:

Tôi đưa cho cụ mười lạng này nữa, thế là tất cả hai mươi lạng. Cụ đem mười sáu lạng đi nộp thuế cho đủ, còn thừa bao nhiêu để cụ tiêu dùng.

Cụ-già cảm ơn, lĩnh lấy bạc đem đi nộp thuế.

Quách-Kiều bảo Quách-Phúc rằng:

Cửa hàng này buôn bán có khá không.

Quách-Phúc nói:

Nhờ lộc của tiên-sinh, cửa hàng này buôn bán rất lợi, mới có ròng nửa tháng nay, đã một lời hai rồi.

Quách-Kiều nói:

Ta đã lia người, giao quyền cho buôn bán tùy ý, khi nào đại phát tài thì tớ ta lại thu sếp về quê. Hai thầy trò đương bàn bạc về việc buôn bán chưa xong, một lát đã thấy ông cụ-già với người con gái, nộp thuế đã xong, vẫn đến tạ ơn.

Cụ-già chắp tay nói:

— Bẩm ngài tôi người họ Mễ, tên gọi Thiên-Lộc, vợ là Phạm-thị chỉ sinh được một con bé này đặt tên là Thanh-Thư. Lúc mới sinh nó, có mộng thấy thần-nhân bảo rằng: « Ngày sau nên gả con bé này cho quí nhân, để lại sinh quý-tử. Chớ gả cho những kẻ không xứng đôi vừa lứa ». Bởi tin lời mộng ấy, nên nay chúng đã mười tám tuổi, chưa gả cho ai. Nhà tôi cũng có vài mươi mẫu ruộng, cha con chỉ chuyên việc cày cấy độ nhật, chẳng may liền mấy năm nay, trời làm mất mùa đại hạn, thêm ruộng lỗ vốn, không lo được tiền nộp thuế. Quan sai lính về đòi thúc thuế rất là khẩn cấp. Tôi toan gả con gái cho con một nhà phú-gia họ Lý trong làng, để lấy tiền nộp thuế. Nhưng nhà phú gia ấy lại sợ nhà tôi thiếu thuế bị quan pháp liên lụy đến, nên không bằng lòng lấy con gái tôi nữa. Tôi đương cơn quẫn bách, không biết xoay tính thế nào. Con bé nhà tôi tình nguyện bán mình cứu cha. Nó đã lén tính xem có ai mua thì bán, nhưng chưa gặp ai mua cả. Ngày nay may gặp được ngài phát thiện tâm, cho tôi một số tiền lớn đem nộp thuế, thật là cứu cho tôi được toàn tính-mạng, ân đức ấy không biết lấy gì báo đáp lại được. Nghĩ đi nghĩ lại chỉ có một đứa con gái này dẫu là con nhà thân giả, nhưng diện mạo cũng không đến nỗi xấu xa. Xin cho nó sớm tối hầu-hạ ân-nhân, gọi là báo ân một chút. Mong rằng ân-nhân xét tấm lòng thành của kẻ lão bần này mà dung nạp cho.

Quách-Kiều nghe nói, chính sắc đáp lại rằng:

— Lão-trượng dạy thế. Tôi đây là con nhà danh-giáo, quyết không làm những việc phi lễ. Chẳng qua tôi thấy cụ bị trói, con gái khóc lóc chạy theo, nên động lòng thương mà giúp một ít tiền để nộp thuế đó thôi. Nếu tôi vì muốn lấy con gái cụ, mới nộp thuế giúp cụ, chẳng hóa ra tôi là người hèn hạ lắm ư. Cụ dạy thế tôi không thể nào vâng lời được.

Mễ-thiên-Lộc nói:

— Ân-nhân xét tấm lòng kẻ lão bần này muốn cảm ơn báo đức như vậy, chẳng có phải ý ân-nhân muốn như thế đâu. Thiết tưởng ân-nhân cứu bằng lòng như thế cũng chẳng hại gì. Xin ân-nhân cho chúng tôi đây hầu hạ.

Quách-Kiều nói:

— Thưa cụ ở đây là nơi khách địa, tôi không thể nào lưu phụ nhân nữ tử ở được. Xin cụ đưa cô ấy về.

Quách-Kiều nói xong ra cửa mà đi. Mễ-thiên-Lộc đưa con gái về, cùng nghĩ đến việc của mình, lại càng kính-trọng Quách-Kiều là người rất tốt.

Phạm-thị lo rằng chồng không có tiền nộp thuế, không khỏi quan bắt tống giam trị tội, biết bao giờ được về, con gái chạy theo hầu vẫn khóc lóc biết rằng nương dựa vào đâu. Đương lúc nước mắt giọt ngắn giọt dài, vừa phần lo sợ, vừa phần sầu thảm, thì thấy chồng con vui vẻ ở ngoài về. Thiên-Lộc kể hết chuyện gặp được ân-nhân là người không quen biết bao giờ, tên gọi Quách Kiều, xuất tiền cho mười sáu lạng bạc để nộp thuế, lại cho thêm bốn lạng nữa để tiêu dùng là như thế....

Phạm-thị hỏi:

— Sao không quen biết người ta bao giờ, mà lại biết tên là Quách-Kiều?

— Thực xưa nay chưa từng quen biết bao giờ. Bởi lúc nộp thuế đã xong, bỗng sực linh lộ, mới biết ân-nhân tên gọi Quách-Kiều, là cháu gọi quan huyện là cậu.

Phạm-thị nghe nói lấy làm cảm ơn vô hạn, bèn với chồng viết tên Quách-Kiều lên thờ, sớm tối lễ bái.

(Còn nữa)

Thanh-Bằng dịch thuật

"Các quan công nhận là tốt nhất"

Có nhiều thứ rượu bắt trước rượu Tonique Tonkinois, nhưng rượu Tonique Tonkinois vẫn tốt hơn cả.

Bán tại nhà thuốc Montés nhà ba chuông, 54, Phố Paul-Bert Hanoi.

AI LÀ NGƯỜI BẮC KỲ CŨNG CẦN PHẢI BIẾT,

Một quyển sách có 3 đạo nghị định của quan Thống-sứ Bắc-kỳ:

1° *Ngạch thuế-thân ở Bắc kỳ sửa đổi lại.*

2° *Việc khẩn đất ở miền trung, du và thượng-du Bắc-kỳ.*

3° *Ngạch thuế điền-thổ sửa đổi lại.*

Mỗi quyển . . . . 0$15

Tiền cước thường . . 0,05

Tiền cước Recommandé thêm 0,10

Thư và mandat gởi cho:

M. LÊ-NGUYÊN-ÚC

61-63, Rue du Coton

HANOI

Bán tại:

Pharmacie

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert

HANOI

ĐÃ XUẤT BẢN TOÀN BỘ 21 QUYỂN:

« NHỮNG KẺ KHỐN NẠN »

(LES MISÉRABLES)

Của ông: Victor Hugo

Nguyễn-văn-Vĩnh, dịch-thuật

VĂN PHÁP VÀ VĂN QUỐC-NGỮ ĐỐI NHAU

Phần thứ nhất:	5 quyển, giá:	2$40
hai:	4 quyển, giá:	2.05
ba:	3 quyển, giá:	1.55
tư:	5 quyển, giá:	2.55
năm:	4 quyển, giá:	2.25
Cộng:	21 quyển, giá:	11.80

Giá bán toàn bộ 21 quyển: Mười đồng (10$00)

Tiền cước gởi Recommandé, mỗi quyển. . . . 0$20

— cả 21 quyển làm hết giá 1.60

Bán tại bản-quán

Bán tại:

Pharmacie

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert

HANOI

HÉMOGLOBINE MONTÉS

Thuốc bổ huyết máu bổ của Quan Dược-Khoa Tiến-Sĩ P. DOMART chế ra để trị bệnh

MẤT MÁU, SANH SAO

cho những người mới ốm dậy, những người lao lực, thực là một thứ thuốc bổ huyết rất thần hiệu cho những người sanh sao gầy còm. Phải nhớ kỹ đến hiệu HÉMOGLOBINE MONTÉS thì mới thực là của bản-hiệu, vì có nhiều thứ giả dối lắm.

PHARMACIE MONTÉS

PIERRE DOMART

DOCTEUR EN PHARMACIE, SUCCESSEUR

54, RUE PAUL-BERT — HANOI

NÀY THUỐC CHỮ DANH
CHỮA BỆNH
ĐAU-LƯNG

THUỐC VIÊN FOSTER chữa khỏi bệnh đau lưng do thận sinh ra. Lại cũng là thuốc thận điệu nhất để chữa bệnh thấp, bệnh-đau-ngang-thắt-lưng, bệnh nhức-xương, bệnh sưng-mắt-cá. Lại còn khi nước tiểu-đục, hay vàng, hay nếu có chất vôi, thì nên dùng ngay THUỐC VIÊN FOSTER. Ai cảng dùng THUỐC VIÊN FOSTER thì không những bệnh sẽ khỏi hẳn, mà mình lại thấy cháng-kiện, nhẹ-nhàng dễ làm việc. Các bà khi sẽ bóng, huyết mạch không điều hay ngày ngất, mỗi năm nên sơi vai lần THUỐC VIÊN FOSTER.

Một Hộp 7 fr. 80 — PILULES FOSTER — Hai Hộp 14 fr.
CHỮA THẬN VÀ BÀNG QUANG

Bán tại các hàng Dược chế tây và gửi mua tại nhà
H. BINAC, Pharm. số 25 Phố Ferdinand, PARIS.

Sirop de Grenadine
Sirop de Citron
vân vân
Rất tốt! rất mới! rất rẻ!

Bán tại: PHARMACIE CHASSAGNE
59, RUE PAUL-BERT. HANOI

GÂY MÔN
Thuốc SIROP de DESCHIENS có huyết bò
Làm cho Sung tức máu men, lấy là một vị thuốc của các Lương-y trị bình.
Thuốc này bán nhiều hơn tất cả các thứ thuốc ho lạnh khác - Các nhà thường tại thành Paris đều dùng nó.

Un Bébé si sage

Est-ce la description de votre petit? Heureux et souriant quand il s'éveille, dormant paisiblement en temps voulu— C'est un enfant sage.

Un bébé en bonne santé est une richesse, car la santé et le bonheur vont la main dans la main — et la santé est baisée sur une bonne nourriture. Si votre bébé ne peut être nourri au lait maternel, donnez-lui du Glaxo, la seule alternative saine se rapprochant le plus du lait maternel.

Le Glaxo est la substance nourrissante du lait riche et pur rendu libre de germes, et qui est facile à digérer en raison du procédé Glaxo. Il contient toutes les propriétés nécessaires à la nourriture du bébé, et rien pouvant lui occasionner du mal. Chaque goutte est assimilée facilement par le plus faible des bébés, et la santé, le bonheur et le contentement en résulteront.

Glaxo
Lait Supérieur
"Batit Beaux Bébés"

Seuls agents distributeurs:
SOCIETE COLONIALE DES GRANDS MAGASINS
Grands Magasins Charner SAIGON
Grands Magasins Réunis HANOI

BÁN TẠI
Grands Magasins Réunis
HANOI

Mỗi hộp 225 gr. net: 14 fr.
" 450 gr. net: 26 fr.

Trung Bắc Tân Văn

Agents d'Annonces en Europe
L. MAYENCE & Cie
DAVIGNON, GOURDET & Cie
4, Rue Faubourg, PARIS
D. 21, 22, Lombard, BRUXELLES

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Sự nóng buốt ở bệnh lậu thường hay làm cho đau đớn ở trong đường tiểu-tiện, bàng-quang, quả-thận và làm cho mụn mọc lên ở các cơ-quan ấy nữa. Vậy thì thực là khó chữa cái bệnh nóng buốt mà đã vào sâu thêm vào các cơ-quan ấy, song dùng thuốc *Santal Monal* thì thực là dễ khỏi, vì thuốc này điều-trị ở trong, khi nóng vào thì làm lẫn với nước tiểu mà thành ra xanh và rửa rày những vật bẩn đã sinh ra bởi sự nóng buốt.

Khi mới bắt đầu có mủ mà dùng ngay thuốc *Santal Monal* thì hết đau đớn, bớt sưng, bớt buốt, và không con tăng bệnh lên được nữa. Phải nên biết rằng vì sự nóng buốt thường hay sinh ra đau ngoo-hành, bàng-quang, quả-thận, và chuyển sang các cơ-quan khác mà có thể sinh ra bệnh nặng được. Thực như vậy, cái sự nóng buốt ấy lại của chuyển sang chân-huyết, lấn sang quả-thận mà sau lại chân lên đến tâm can tỳ phế được nữa.

Vậy thì khi mới biết đầu có mủ phải nên cần mà chữa ngay bằng thuốc *Santal Monal*, như thế mới có thể khỏi hẳn được, mà không hại gì đến sức khỏe cả, và mới có thể cạnh tranh với đời được.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

Agences d'annonces en Europe:
SOCIÉTÉ MUTUELLE de Publicité
14, RUE ROUGEMONT, PARIS (IXe)

CÁI SẢY nẩy cái UNG

Phàm mọi bệnh, lúc đầu nhẹ nên ta hay khinh thường. Bệnh sâu-quảng cũng vậy, trước là nốt mụn loét nhỏ, sau mới loang dần ra, làm cho người đau phải nghỉ, mất công mất việc.

Một người ở Toulouse viết cho bản hiệu rằng:

« Tôi có một cái mụn ở chân đã được hơn một năm nay, nó càng ngày càng loang ra đến nỗi không có chân lại được, đừng mới lúc cũng không được. Tôi đã thử hết các thuốc bước, thuốc đắp, vậy mà cái mụn cứ càng ngày càng loang ra.

May thay có người mách cho tôi biết thuốc INOTYOL. Tôi cũng mua về thử thì ra mới bôi một lần đã đỡ, bây giờ thì khỏi hẳn. Nhờ thuốc INOTYOL nay tôi đi lại làm lụng như thường. Thực là một vị thuốc cứu thế »

Xem đó thì biết thuốc mỡ INOTYOL là thuốc công-hiệu và-cũng để chữa các bệnh ngoài da như lở, mụn loét, sâu quảng, ngứa, vân vân

Thuốc INOTYOL có bán ở các hiệu thuốc Bắc kỳ.

INOTYOL

CHÈ 寧泰

Quý khách muốn xơi thứ chè quanh năm thơm ngon, xin lưu-tâm chiếu-cô xơi chè chính-hiệu NINH-THÁI thời quý-khách sẽ được mãn-ý.

NINH-THÁI
10, Rue des Cantonnais, Hanoi.
164, Phố Khách, Haiphong.
78, Phố hàng Trống, Nam-định.

NƯỚC MẠCH SUỐI LANGSA HIỆU
VICHY CÉLESTINS
uống trừ lành các chứng:
Nhứt xương cốt, bình hay mắc đái, đau mình nhứt gân, dái lợn cợn có cát, đau lắc-léo.

CÁC VỊ SẠNG HIỆU VICHY-ÉTAT
SEL VICHY-ETAT — Diêm vị rút lấy trong nước mạch chế ra để pha làm ra nước suối.
PASTILLES VICHY-ETAT — Uống hai ba liều Khi ăn cơm thì để tiêu tang.
COMPRIMÉS VICHY-ETAT — Để cho mỗi người làm ra nước mạch hơi đủ, uống cho ăn mau tiêu.

COI CHỪNG LẦM ĐỒ GIẢ MẠO, BẮT CHƯỚC

Nhỏ dầu PETROLE HAHN mà tóc của tôi dặng sạch sẽ và mịnh màng.

PHẢI DÙNG THUỐC BỔ VÀ TRỊ ĐÀM
THUỐC HIỆU LÀ
ELIXIR TONIQUE ANTIGLAIREUX
Của ông Docteur GUELLE

Từ đây trở đi, nhờ thuốc ELIXIR đó cứ đường của quan Docteur GUELLE lấy làm thần hiệu trong những bịnh HƯ PHẾ, đau trong TỲ VỊ, đau nơi THẬT TIM, ĐAU GAN, ĐAU MINH, KẾT VỐ ĐÀ, bước CHỐT NƯỚC, BỊNH KIẾT, BỊNH HO DÀI, BỊNH CÚM, GHẺ CHỐC NGOÀI DA và bịnh có TRÙNG LÁI TRONG BỤNG.

Ấy là mới cho THUỐC ... vô tiếng vô tiếng hiệu nghiệm lắm ... HUYẾT RA TINH KHIẾT, những bịnh gần bỏi ĐÀM hay là MẬT phải ra thì uống nó hay lắm.

Bởi vì thuốc trị đàm nào mà không có đắng, ấy là PAIN GAGE bài chế đúng

LẠI CÓ MỘT THỨ
THUỐC HOÀN XỔ
hiệu cũng rất trong thì Elixir Tonique Antiglaireux của quan Docteur Guelle.

Giá mỗi lọ thuốc nếu 0 đồng: PHÍ GAGE FILS, ouvert tuyệt bán rất y mỹ, Docteur GUELLE ở SOMMIÈRE mà bán cả ở lọ ở Paris PARIS.

TRONG CÁC NƠI PHÒNG ĐỀU CÓ BÁN

Bệnh nào thuốc ấy

Bà Lucie Merly là người xanh xao quá thể, vậy mà chỉ dùng thuốc Pilules Pink là lại đỏ da thắm thịt. Chính bà ấy lại viết thơ cho ta biết.

Bà Merly ở phố Bourguet tỉnh Cazens-sur-Garonne viết rằng:

« Tôi xin cảm ta ngài về cái công-hiệu lạ thường của thuốc Pilules Pink, chính thuốc ấy làm cho tôi được mạnh khỏe. Đã lâu nay tôi một ngày một xanh, công việc đều nản hết; nhờ có thuốc Pilules Pink nay tôi lại có sức như lúc bình thường. »

Nói cho thực, không có thuốc nào chữa chứng suy huyết, suy nào được công-hiệu bằng thuốc Pilules Pink. Không những là thuốc ấy làm cho huyết sung túc và bổ cho bộ thần-kinh, lại còn bổ cho toàn thể, khác nào như đục cái sinh khí trong người lên. Vì vậy cho nên thuốc nầy trị được bệnh xanh xao, suy huyết, suy não (hao người) thiếu lực, đau dạ dày, nhức đầu, kinh nguyệt thất thường, các bệnh của trẻ con đang lớn, đàn bà đứng tuổi và hết kinh.

Có bán ở các hiệu thuốc.

RƯỢU CỦA ÔNG CÓ DANH TIẾNG LAROCHE CHẾ RA HIỆU LÀ:
QUINA-LAROCHE
THUỐC UỐNG BỔ TẠNG PHỦ VÀ TRỪ BỊNH RÉT CHẾ RA BỞI CÂY THUỐC QUINQUINA

Thuốc này hay lắm đã nổi tiếng thiên hạ đều đều cả, biết không ai thuốc nào hay bằng. Thuốc QUINA LAROCHE là thuốc hay hơn hết cho bổ sức lực, bổ tạng phủ, trị bịnh rét làm cho ăn ngon, thuốc đó lấy làm hay có thể gần đi khắp đều quốc dân.

Ai ai đang ốm đau ốm, nhưng là người bịnh sau cùng đến bà hay là con nít. Thuốc đó trị bịnh sau này: bịnh hư huyết yếu đuối, huyết suy, bổ sức lại các bịnh làm cho con người yếu đuối, bà trẻ bàn, bà cô mạn tha ngày, rét hàn sau người trắng, nếu trẻ trong tỉ vị các bịnh đã đến đang nhờ tay thuốc QUINA LAROCHE đang.

Con cít huyết suy và con gái lớn đang lớn sang đến bà tế khi bắc sanh nên, nếu sau mấy bịnh kể trước đây đều nên uống thuốc QUINA LAROCHE.

Những người nào ở xứ nóng ... nắng ... nắng chẳng nên quên đang thuốc đó.

Các bịnh kể trên đây thuốc đó trị lấy làm mau và chắc. Chẳng những là trừ bịnh mà là có lấy ngày sau trong mình mạnh khỏe lại thêm sức lực, ăn uống ngon có chừng và chẳng là giảm kém thuốc đó rằng: Hương ngon thơm của thiên chế ra (Liqueur de Jade) lời tạo ngỡ nếu người Tây cho không thể thuốc trị bịnh hay hơn bởi thấy không thuốc nào bằng.

Từ khi chẳng là bán thuốc QUINA LAROCHE thì chẳng là có đăng nhiều giấy chứng và thư cảm ơn của mấy người bịnh và có vạn giấy tán của quan lương y khắc nông lòng ta.

Rất tại thuốc nước QUINA LAROCHE là một thứ thuốc làm lợi cho người hơn hết thảy.

CÁCH DÙNG

Được QUINA LAROCHE phải uống từ mỗi lý tới ba lý có bữa thêm chút rượu trọn một ngày trong hai bữa ăn. Gần muốn trị bịnh rét thì mỗi mỗi khắc đồng hồ uống một lý, uống 3 lý trước sắp rét 3 giờ rưỡi, thế ấy lý thứ uống trước có nên giờ.

Thuốc QUINA LAROCHE thường thì uống không pha nước mà khi bởi nóng nực thì pha nước vô mà uống cho đỡ khát.

CONAR VÀ CÔNG-TY
Ông chủ bán thuốc hạng nhất tại Paris

BANQUE DE L'INDOCHINE
ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG
CÓ ĐẶC QUYỀN SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

TƯ BẢN: Francs 72.000.000
TỔNG CỘNG KHOẢN DỰ-BỊ NGÂN ĐẾN NGÀY 30 JUIN 1928: » 85.500.000

HỘI-ĐỒNG TRỊ-SỰ:
Chánh trị-sự: M. STANISLAS SIMON, Chánh-hội-đồng trị-sự tại Đông dương và Vân-nam;
Phó trị-sự: M. PAUL BOYER, Chánh-hội Thương-cục Comptoir National d'Escompte de Paris;
Tổng quản-lý chủ-nhiệm: M. RENÉ THION DE LA CHAUME, Nguyễn thanh-tra Tài-chính-bộ.

TRỤ SỞ: 96, BOULEVARD HAUSSMANN, PARIS (VIIIe)

CÁC CHI ĐIỂM:

TRUNG-HOA	ĐÔNG-DƯƠNG	MỌI NƠI KHÁC
Canton	Battambang	Bangkok
Fort-Bayard	Cantho	Djibouti
Hankeou	Haiphong	Noumea
Hông-kong	Hanoi	Papeete
Mengtzeu	Huế	Pondicherry
Pékin	Namdinh	Singapore
Shangai	Pnom-Penh	
Tién Tsin	Qui-nhon	
Tunnanfou	Saigon	
	Thanh-hoa	
	Tourane	
	Vinh	

Giao-dịch khắp hoàn cầu

CÁC CÔNG VIỆC NGÂN HÀNG. — MUA BÁN TRÁI PHIẾU. — CHO THUÊ TỦ SẮT; Ai hỏi sẽ trả lời ngay.

Điểm-Lưu-Tín-Diện: INDOCHINE

GIẤY HỎI: Hanoi 58. Haiphong 26. Namdinh 90. Vinh 45. Thanh-hóa 37 (mở ngày thứ bảy).